

DARBININKAS

LIII NR. 68 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, 5 PALIS - OCTOBER 18, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Sovietų didysis planas Europai paimti į reples

Prancūzai susirūpino grėsme iš Alžiro. Nato susirūpino Viduržemio jūros saugumu. Jugoslavija dairosi Amerikos paramos. O Sovietai tik ramina, tik ramina...

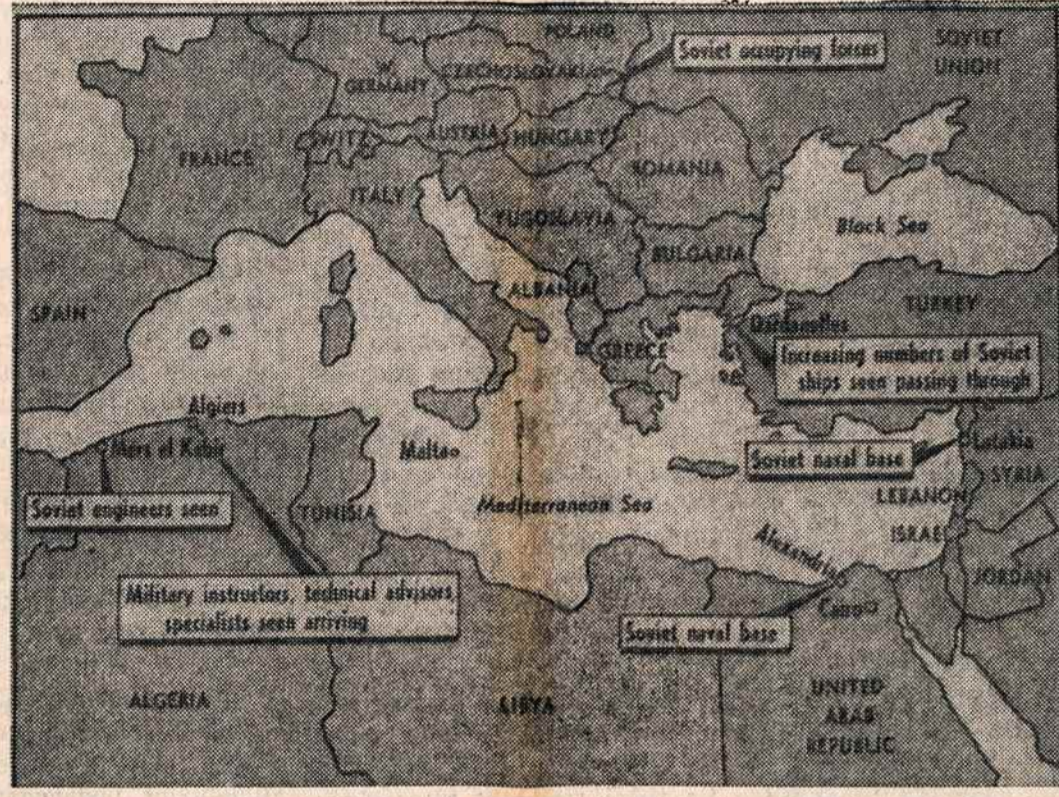
Prancūzai susirūpino sovietine grėsme iš Afrikos. Prieš de Gaulle paskelbtą planą sukurti drauge su Sovietais Europą iki Uralo jie pamatė kitą realesnį planą — **Sovietų planą paimti vakarų Europą į reples.** Prancūzų dėmesys labiausiai krypo į Sovietų stiprinimąsi Alžire. Pagal Paryžiaus L'Aurore žinias tame Alžire, iš kurio pasitraukti Prancūziją ragino J. Valstybės, dabar jau eilė mėnesių didinami skaičiai Sovietų instruktorių, technikinių patarėjų. Tie namai, kuriuos pastatė prancūzai vietos gyventojam, dabar gyvenami sovietinių šeimų, ir jų vaikai lanko rusiškas mokyklas. Rusai stato raketų bazines, tvirtinasi didžiajam Cabir uoste, kuriame stovėjo Prancūzijos laivynas. Po Čekoslovakijos invazijos Nato konferencija susirūpino **Sovietų laivyno stiprinimu Viduržemio jūroje.** Jų laivai stovi Aleksandrijos (Egiptas), Latakijos (Sirija) uostuose. Vandenyse priskaitoma iki 50 laivų. Tik per 10 dienų skaičius padidėjo 8. Nato konferencijoje spalio 15 gen. L. L. Lem-

nitzer, Nato karinis viršininkas, aštriai kaltino Prancūzijos kariuomenės pasitraukimą iš Nato, kalbėjo apie reikalą pavartoti, jei reikės, atominių pranašumą; ragino sudaryti Nato bendrą komandą prie Viduržemio jūros padėčiai sekti. Tokia komanda būsianti sudaryta lapkričio 21.

Jugoslaviai aliarmuoja dėl Rumunijos ir savo likimo. Neoficialiai teiravosi, ar Amerika duotų pagalbos, jei Jugoslavija gintųsi nuo galimos agresijos.

Sovietai mėgina Ameriką apiraminti. Spalio 6 Gromyko užtikrino valstybės sekretorių D. Rusk, kad Jugoslavija neįeina į Sovietų commonwealth ribas; kad vakarų Berlynui numatomoj ateity negresia sovietinio bloko pavojus.

Mažiausio dėmesio kreipiamą į šiaurinį Nato sparną, kuriame yra Norvegija. Tačiau **Kosyginio lankymasis Suomijoje reiškė, kad jis atvyko žvejoti ne tik žuvų, bet sutvirtinti savo įtaką ir prieš tą šiaurinį Nato sparną.**

Strėlėm nužymėti nauji sovietiniai karinės atramos taškai: Čekoslovakija, Egiptas, Sirija, Alžiras

Ar LBJ bus prikaltas stabdyti bombardavimus Vietname?

Bombardavimas bus sustabdytas — tokis gandas plačiai skelbiamas viešumoje. Baltieji Rūmai išpėjo, kad derybose niekas nesą pasikeitę. Tačiau gandas pagrindą duoda tokie įvykiai:

— Amerikos atstovas Bunke-

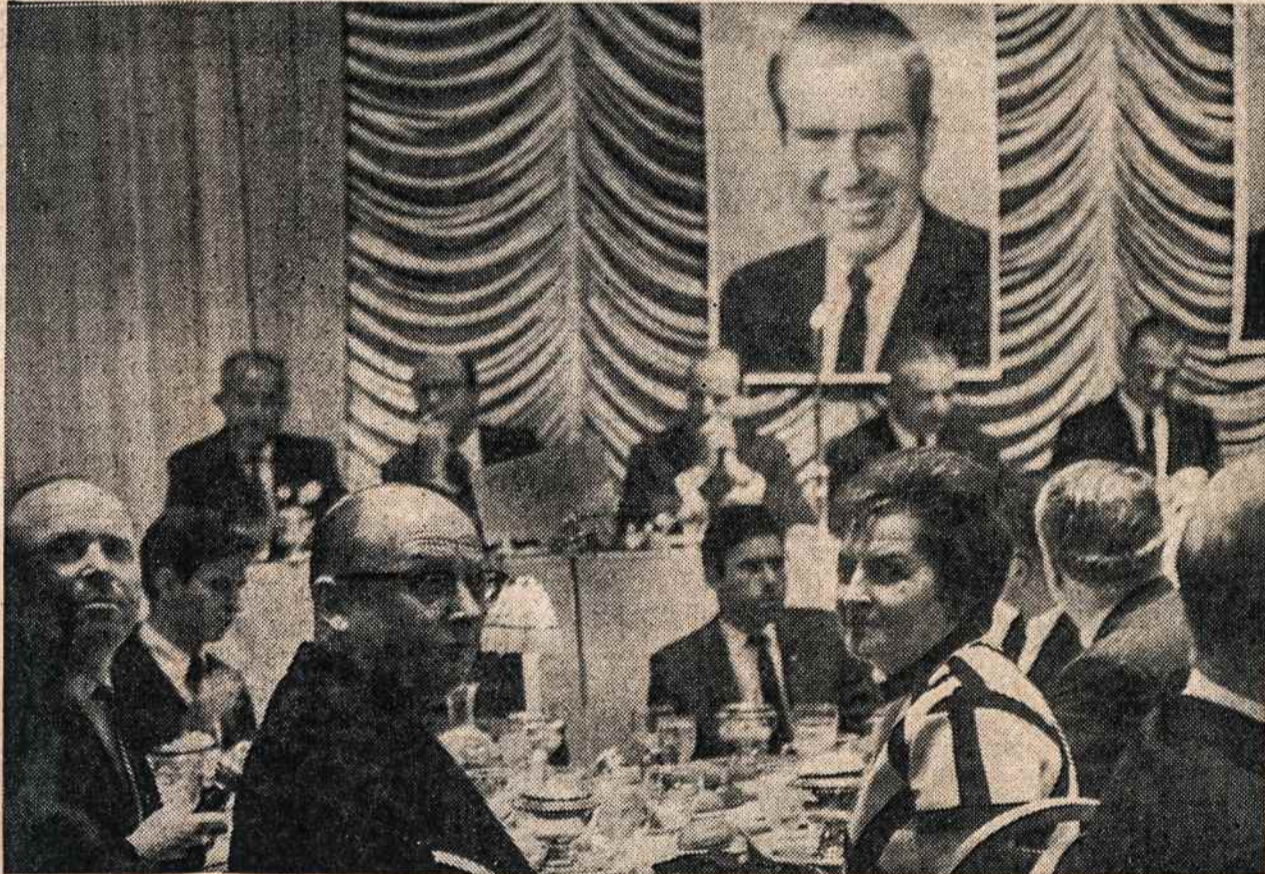
— U Thant, gen. sekretorius, spalio 15 pasiūlė keturių didžiųjų konferenciją, kuri paremtų J. T. įgalotinio Jarring misiją viduriniuose rytuose. Nei Amerika nei Sovietai siūlymui nesipriešino.

— Prezidentas LBJ siunčia valstybės sekretoriaus pavaduotoją Katzenbachą į Jugoslaviją. Tai demonstracija prieš Sovietų grasinimus Jugoslavijai.

— Varšuvoje studentas žydas K. Topolskis, buv. Lenkijos ministerio sūnus, nuteistas 18 mėnesių už Lenkijos šmeižimą: esą jis sakęs, kad "tik žydai tepajėgia valdyti Lenkiją".

ris Saigone tris kartus tarėsi su Saigono vyriausybe dėl galimo sustabdymo. — Amerikos atstovas Harrimanas Paryžiaus derybose išpėjo: tegul š. Vietnamas laikosi sutartos dimilitarizuotos linijos ar padaro panašų žingsnį, tada prezidentas galės bombardavimą sustabdyti. — S. Vietnamo atstovas iš-

derybų skubiai išvyko į Maskvą ir Hanoi. — Prezidentą tešpaudžia jo buvusių patarėjų Goldbergo, Ball, McGeorge Bundy pareiškimai už sustabdymą. Spaudžia ir vidaus partiniai politikai, kurie mano, kad bombardavimo sustabdymas gali išgelbėti Humphrey padėti rinkimuose.

New Yorko Waldorf-Astoria viešbuty spalio 14 tautybių atstovam priėmimas, kurį surengė Nixono - Agnew kampanijos organizatoriai. Už stalo dešinėje matyti A. Gnew. Priekyje lietuvių komiteto Nixonui remti pirmininkas R. Kezys, Darbininko red. K. Bučmys, O.F.M., Dirvos atstovė E. Čekienė. Nuotr. V. Maželio

HUMPHREY GINČYSIS SU TUŠČIOM KĖDĖM?

— Viceprezidentas Humphrey pasiūlė savo oponentam ginčys televizijoje šį savaitgalį. Pasiūlė net apmokėti vienas visas išlaidas — 160,000 dol. Nė vienas nesileidžia į ginčus, ir teksią Humphrey ginčytis su tuščiom kėdėm.

— Vakaru Berlyne spalio 16 nacionaldemokratų partija savo skyrių uždarė, kad sąjungininkai nesusilauktų sovietinių priekaištų dėl "nacių rėmimo". O toki priekaištai paskutiniu laiku buvo skelbiami rytų Vokietijos vidaus ministerio.

— Birch Society paskelbė savo įsitikinimą, kad komunistams seksis geriau Nixono valdžioje negu Humphrey, kaip jiems sekėsi geriau Eisenhowerio valdžioje negu Kennedy.

— Nixonas optimistas: tikisi, kad respublikonai gaus iki 30-40 naujų kongresmanų ir iki 8 naujų senatorių. Daugumai Atstovų Rūmuose reikia 31, senatė 14.

Dėl latvių jaunimo kongreso Berlyne

Latvių jaunimo kongresas turėjo įvykti vakarų Berlyne liepos 26-31. Tik liepos 25 Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos komendantai pranešė, kad kongresas Berlyne nebus leistas. Apie tai Batunas laiškais pranešė Kongreso nariams. Į laiškus atsakė 21 kongresmanas ir 16 senatorių. Tarp jų 13 kong-

Dvasia į butelį atgal nebesuvaroma "Teisė nesutikti" ar "teisė nepritari" išpopuliarėjo ir Bažnyčioje — nepritariu popiežiui, vyskupui, kunigui, pagaliau — pačiam sau...

Užtenka permesti akim tik Brooklyno vyskupijos laikraščio "The Tablet" porą trejetą paskutinių numerių, kad pamatytum, kaip išaugo tarp Bažnyčios atstovų tai, kas politiniame gyvenime imta vadinti "teise nesutikti" ar "teise nepritari" (right to dissent).

Nepritartimas popiežiui:

Nepritartimo dvasią tarp Bažnyčiai atstovaujančių asmenų išryškino popiežiaus Pauliaus enciklika prieš gimimų kontrolę (Humanae vitae). Ji buvo lyg akmenėlis į kūdros paviršius — nuo to akmenėlio staiga susiūbavo bangos bangelės — "nepritariu".

"Nepritariu" triukšmingai atskambėjo iš sostinės, kai Washingtono arkivyskupijoje apie 40 kunigų paskelbė raštą, kad jie nepritariu popiežiaus enciklikai. Tiems nepritariu pareiškusiem kunigam atšovė jų tiesioginis viršininkas Washingtono arkivyskupas kardinolas O'Boyle — jis nepritarė jų nepritarimui ir pavartojo savo turimą administracinę teisę jiems nubausti — didžiai daliai atėmė teisę sakyti pamokslus, mokyti, išpažinčių klausyti. Vadinasi, išjungė iš pareigų, kuriose jie galėtų daryti "nepritartimos" įtakos.

Nepritartimas arkivyskupui:

Nepritartimo kamuolys riedėjo toliau, demonstruodamas nepritarimą jau ir Washingtono arkivyskupui — suinteresuoti kunigai kreipėsi į civilinį teismą; pasauliečių organizacija parūpino namus, kuriuose nukentėję kunigai galėtų gyvent (materialiniu atžvilgiu jie nenukentėjo, nes arkivyskupas paliko jiems algą, tik neėmė darbų). Brooklyno "The Tablet" vedamajame kritikavo Washing-

tono arkivyskupo elgesį ir skelbė pirmame puslapy, kad Kanados vyskupai kitaip pažiūrėjo į visą enciklikos reikalą: esą Kanados vyskupai gimimų kontrolės klausimą paliko asmeniškai sažinei, o apaštalinis delegatas Kanadoje arkivyskupas Clarizio paskelbė, kad Kanados vyskupų pareiškimas esąs visai suderintas su popiežiaus enciklika. Laikraštis taip pat paskelbė, kad dar kiti 15 kunigų jėzuitų iš Georgetown universiteto prisidėjo su pareiškimu prie nubaustųjų kunigų prieš arkivyskupą; kad Brooklyno vyskupijos 170 kunigų paskelbė apgailėstą dėl arkivyskupo elgesio ir pritarimą nubaustųjų kunigų pareiškimui. Nepritartimo arkivyskupui banga išaugo.

Nepritartimas redaktoriui:

Pritariu — nepritariu persimetė ir į patį "The Tablet" laikraštį. Pirmiausia paties "The Tablet" valdybos viceprezidentas paskelbė, kad "The Tablet" kritika arkivyskupui O'Boyle nėra visos valdybos balsas; kad tas balsas nepatarnauja Bažnyčiai. Paskiau pasipylė laišakai ir telefonai — vieni už, kiti prieš.

Zaidimas tebeina. Zaidimas, kuriame vieni kritikuoja popiežiaus, arkivyskupo, redaktoriaus pažiūras ir elgesį, kiti kritikuoja kritikuojančius. Zaidimas, kurio rezultatus vieni mato šviesius — išsiaiškinimą, kiti mato tamsius — autoriteto, bet kurio autoriteto, pakirtimą.

Kas darosi šiame siaurame Brooklyno - Washingtono rate, tas pats reiškiasi visoje Amerikoje, o gal ir Europoje. Nors Amerikos vyskupų konferencija pritarė popiežiaus enciklikai; nors Skotijos pora arkivyskupų ir penketas vyskupų dabar paskelbė pritarimą; nors pagaliau kardinolas Felice, pontifikalines komisijos kanonam reformuoti pirmininkas, "Os. Romano" laikraštį paskelbė įspėjimą teologam ir vyskupam, kurių nuomonės priešingos popiežiaus enciklikai — priminė, kad teisę mokyti Bažnyčios vardu jie esą gavę iš popiežiaus; nors, spaudos pranešimu, popiežius rengia naują encikliką, kuria noris pagrįsti popiežiaus autoritetą; nors — dar daugelis galėtų būti tokių "nors", tačiau neatrodo, kad ratas galėtų būti atsuktas atgal, banga sustabdyta. Visas nepritarimo išpūtimas žmonių akyse atrodo panašus į aną pasakos dvasią, kuri buvo uždaryta butelyje ir įmesta į jūros dugną; kai žvejas ištraukė butelį ir atkimo kamštį, dvasia pradėjo kilti iš butelio, išaugo milžinu ir ėmė grasinti pačiam žvejui. Pasakos žvejas buvo gudrus: suabejojo, ar milžinas tokis galingas, kad galėtų tilpti butelyje. Milžinas savo galybę įrodė — įlindo į butelį. Tada žvejas užkimšo kamštį ir ėmė atgal į jūrą...

Nepritartimo dvasia, kitų maitinama neišmintingo autoriteto piktnaudojimu, išaugo milžinu. Vargiai kas ją galės suvartyti atgal į butelį ir įmesti į nežinią. Ji laisvai ar nelaisvai siautės iki autoritetų nužudymo, panaikinimo ar iki susinaikinimo.

Nepritartimas pačiam sau: Nepritartimo milžinas siekia nužudyti kitų autoritetą. Civiliniame gyvenime jis žudo vyriausybės, policijos autoritetą. Šeimose gyvenime — tėvų autoritetą. Mokyklose gyvenime — mokyklos vadovybės autoritetą. Bažnyčios gyvenime — popiežiaus, vyskupo, kunigo. Nužudytus visus autoritetus, pasilieka dar vienas žingsnis — nu-

(nukelta į 2 psl.)

Maskva primetė Prahai sutartį

Sovietų min. Kosyginas su palydovais spalio 16 atvyko į Prahą pasirašyti sutarties, kuri buvo sudaryta Maskvoje su Če-

— **Mokytojų federacijai** paskelbus streiką, spalio 15 betgi 420 mokyklų su 6,778 mokytojais ir 68,000 mokinių dirbo, 479 mokyklos buvo uždarytos. Bendras New Yorke mokinių skaičius yra 1,1 mil., mokytojų 58,000.

— **Shanker**, mokytojų federacijos pirmininkas, dabar reikalauja, kad Ocean Hill-Brownsville būtų panaikinta decentralizacija.

— **Majoras Lindsay** spalio 15 kalbėjo žydų centre dėl mokyklų streiko. Kai jis apkaltino mokytojų federacijos vadovybę dėl neteisėto streiko, kilo triukšmas prieš Lindsay, ir jis išvyko.

— **Kom. Kinijos prezidentas** Liu Shao-Chi, kaip Pekingo radijas spalio 14 pranešė, neteko visų pareigų partijoje. Mao Tsetungas suėmė visą valdžią kaip seniau Sovietuose Chruščiovas.

— **Sovietų sporto** psichologai atsisakė dalyvauti tarptautiniame suvažiavime Washingtone, kadangi psichologų sąjungos pirmininkas prof. F. Antonelli pasmerkė Čekoslovakijos invaziją ir paragino komunistus mokslininkus ją taip pat pasmerkti.

— **Kelionę aplink mėnulį** planuoja š. m. gruodžio 20. Ji būsianti 7 dienų. Trys astronautai tik apskris mėnulį 70 mylių atstu ir grįš į žemę.

— **Sovietuose** sustiprėjusi armijos įtaka. Jos veikimą remia Brežnevas. Ji nulėmusi ir Čekoslovakijos okupaciją. Prieš buvęs Suslovas.

koslovakijos min. pirmininku Černiku. Sutartis dar nepaskelbta, tačiau teigiama, kad joje Čekoslovakija prisiima neribotam laikui sovietų kariuomenės įgulas; pasižada laikytis Maskvos režimo ir komunizmo priešininkam neduoti jokio laisvo veikimo. Maskvai buvo reikalinga tokia sutartis, kad prieš pasaulio opiniją galėtų atremti kaltinimus, jog Sovietai smurtu laiko Čekoslovakijoje okupaciją. Dabar sutartis, tai gi "laisva valia".

Kas tie mokiniai ir kas mokytojai

New Yorko konfliktas dėl mokyklų išryškino du frontus: mokytojų federacija nori savo rankose turėti visą mokymo kontrolę; jos pirmininkas Shanker dabar reikalauja panaikinti vadinamą decentralizaciją, ku-

— **New Yorko universiteto** kancleris Cartter pranešė, kad 95 proc. studentų lanko paskaitas, nepaisydami agitacijos streikuoti. Streiko iniciatoriai, kurie reikalauja, kad Hatchett būtų grąžintas į universiteto personalą, skelbia, kad streikuoją iš 42,000 bendro skaičiaus apie 18-22,000. Universitetas nepasiryžęs Hatchetto grąžinti.

— **Fordhamas**, jėzuitų universitetas, pasiskelbė nustojęs buvęs jėzuitų valdomas ir pervedamas pasauliečiam — katalikam ir nekatalikam. Universitetas taip pat neremsis jokių kursų, kurių tikslas buvo stiprinti religinį švietimą. Studentų universitete 11,000 — daugiausia katalikų. Atrodo, kad reformos imamos, norint gauti valdžios paramą.

riuje atskiros bendruomenės gauna teisę turėti įtakos į savo vaikų švietimą. Kitas frontas yra atstovaujamas Ocean Hill-Brownsville gyventojų.

Nors mokytojai paskelbė streiką, bet jie pralaimėjo majoro Lindsay pritarimą, o taip pat ir spaudos.

Kas yra tie gyventojai bei jų vaikai mokiniai ir kas yra mokytojai, rodo N. Y. Post skelbiami skaičiai. Esą New Yorke daugiau kaip 50 proc. mokinių yra negrai ir portorikiečiai. Daugiau kaip 90 proc. mokytojų yra baltieji. New Yorke 60 proc. mokytojų yra žydai (Hatchett skelbė, kad 80 proc.), o mokyklų vedėjų ir kito administracinio personalo žydų skaičius dar didesnis. Detroito 32 proc. mokytojų jau yra negrai, Chicagoje 33 proc.

— **Sovietų poetas** Jevtušenko buvo pasiuntęs Brežnevui ir Kosyginui protesto telegramas dėl invazijos į Čekoslovakiją. Dabar jis gavo atsakymą — jo drama, kuri turėjo šiom dienom eiti teatre, išimta iš repertuaro.

Zmonės, kuriuos išaugino nepriklausoma Lietuva (2)

Nusikalsta gamtai, kurie tautai atima jos gimtąją kalbą

AUTORIAUS PASIRINKTOJI GADYNĖ:

Dr. Antanas Kučas apie dr. Igno Skrupskelio veikalą

Ignas Skrupskelis savo studiją pradeda su Prūsų karalystės įsteigimu. Veikalas yra padalin-tas į tris pagrindines dalis: Kul-tūrinis lietuvių gyvenimas Prū-suose XVIII amžiuje; Pagrindi-niai idėjinės raidos bruožai; ir Lietuvybė XVIII amžiuje. Pir-moje dalyje apžvelgia lietuvių padėtį karalystėje, jų švietimo ir bažnytinio gyvenimo orga-nizavimą ir lietuvių spaudinius. Antroje dalyje supažindina su ano meto filosofine bei politi-ne pažiūra į tautybę, kalbą ir valstybę, didžiausią dėmesį telkiant į Hamano ir Herderio raš-tus. Trečioje dalyje susitelkia-ma apie lietuvių kalbą, dorovę, papročius, istorinį vertinimą ir baigiama didžiuoju lietuviu patriotu Martynu Liudviku Rė-za (1777-1840).

Prūsų karalystėje grūmėsi trys skirtingos tautybės: padė-ties viešpačiai vokiečiai, lenkai

ir lietuviai. Iš pradžių buvo stengiamasi derinti visų intere-sus, kol nukrypo į vokiečių persvarą. Karalystės gyventojus sumažino 1709-1710 metų ma-ras. Karalius tad kvietė keltis į Prūsiją vokiečius protestan-tus (zalcburgiečius, švabius ir šveicarus), taip pat ir lietuvius iš Lietuvos. Tuojau buvo pran-dėta rūpintis gyventojų švieti-mu. Ypač daug pastangų padė-jo Fridricho įpėdinis Fridrichas Vilhelmas I, kuris lietuviams ir lenkams įsteigė seminarus ir stipendijas Karaliaučiuje ir Ha-lėje paruošti dvasininkams. Bu-vo plečiamas ir lietuvių mokyk-lų tinklas, ir žiūrėta, kad vis-kas būtų dėstoma lietuviškai. 1800 m. statistika rodo, kad lie-tuviškuose valsčiuose veikė 411 lietuvių pradžios mokyklų: Gumbinėje 58, Labguvoje 20, Išrutyje 127, Tilžėje 52, Ragai-

nėje 69, Klaipėdoje 85; jų tar-pa 8 buvo pusiau lietuvių, pu-siau vokiečių. Autorius daro išvadą: "XVIII amžius su savo plačia tolerancija lietuvių bei ne tik padėjo ugdyti lietuvių mo-kyklą, bet tokiu pat mastu pa-dėjo ir lietuvių raštams" (25 p.). Peržvelgdamas raštus autorius plačiau nagrinėja Donelaitį.

SIOS GADYNĖS IDĖJINIAI PAGRINDAI:

Gan vaizdžiai autorius prista-to Hamaną (1730-1788) ir jo mokinį Herderį (1744-1803). Gi-mės Karaliaučiuje, Hamanas aiškiai pasisako esąs rytprūsis ir papeikia Herderį, kad jis gė-dinasi priklausyti prūsams. Juodu jungia bendras sutari-mas dėl kalbos ir tautybės reikšmės. Kalbą juodu laiko pir-mesne už protą. Be kalbos pro-

tas būtų likęs negyvas, tik per ją yra išjudinami ir sujungiami visi jausmai. Kalboje galima rasti žmonijos ir kiekvienos at-skiros tautos istoriją. Gimtoji motinos kalba yra gražiausia gamtos dovana, kuri negali bū-ti pakeista jokia kita žmogiška dovana. Nusikalsta gamtai ir kultūrai tas, kuris tautai atima jos gimtąją kalbą. Kiekviena tauta turi pati savyje egzisten-cijos teisę ir neturi būti kitos tautos valdoma, ir būtų idealu, kad kiekviena tauta tuo pačiu turėtų ir savo valstybę. —Šie Herderio žodžiai tarsi sakomi XX-jo amžiaus pasauliui.

Hamanas buvo pietistas, gi-liai religingas, tautos arba žmonių auklėjimą jis kreipė į tiesioginį Dievo apreiškimo šal-tinį, jam nepriimtinas raciona-lizmas, jis polemizuoja su Rous-seau, kuris norėtų religiją vi-siškai išjungti iš jaunimo auk-lėjimo. Herderis leidžiasi į poli-tinius plotus. Savo jaunose dienose jis labai apsidžiaugė, kai po 1757-1762 m. okupaci-jos rusai atitraukė savo kariuo-menę iš Prūsijos. Kurį laiką pagyvenęs Rygoje, jis ėmė giri-ti rusų tautą kaip labai taikią ir ramią, ir manė būsiant gera, jei rusai sujungtų visas slavų tautas, ir net visą Pabaltijį su Suomija. Prūsų absoliutizmas tautinius pasireiškimus slegia, o rusai padėtų jiems išsivystyti. Tačiau Lietuvos Lenkijos pada-linimas greitai išgydė Herderį nuo tų "idealų". Paskui ėmė žiūrėti į Austriją ir Brandenbur-gą kaip jungtinę Europos pu-siausvyros jėgą.

Gilindamasis į kalbas ir su-sipažinęs su lietuviškais dai-nomis, jis ėmė žavėtis lietuvių kalbą, jos grožiu, kuri turi daug grakštumo ir graikiško meilumo. To paveiktas, jis jau į savo pasaulio planą įtraukia visų pirma mažąsias tautas, ku-rios gyvena su mumis ir tarp mūsų. Kritikuodamas absolu-tizmą, kurį graikai vadino tiron-ija, o mūsų laikais diktatūra, jis jau kalba beveik pranašiš-kai: "Valstybės-mašinos turi su-griūti, kaip besieliai Trojos žir-gai, kad būtų pašalintas iš ke-lio despotizmas, ta didžiausia humaniško klijūtis, ir užtik-rinta laisvė kiekvienam bes-veržiančiam pirmyn" (83 p.).

Lietuvybės rėmėjų anais lai-kais būta ir daugiau, pav. rašyto-jai B. Nauberis, L. v. Baczko, Pilypas Ruigis ir Karaliaučiu-je gimęs filosofas Immanuelis Kantas (1724-1804), kuris pa-rašė prkalbą "Milkės lietuvių-

vokiečių žodynui. Kai XIX a. pradžioje buvo keliamos min-tys tuojau išstumti iš mokyklų lietuvių kalbą, Rėza apeliavo į vokiečių taurumą, kad kėsina-masi tautai išvogti jos kalbą iš Dievo gautą nuosavybę. Jį ry-tingai parėmė Siegfriedas Os-termejeris.

VEIKALAS SIANDIEN:

Studija baigiama Rėzos su-rinktų dainų aptarimu ir ana-lize. Tai paskaičius, lyg norė-tųsi, kad apie tą Karvaičių kai-mę, Neringoje, gimusį lietuvių patriotą būtų daugiau. Visa di-sertacija paremta gausiais šal-tiniais, kruopščiai aptartas pa-siimtas laikotarpis, dėstoma nuosekliai, su meile tiesai ir objektyviai.

Įvade: Apie veikalą ir auto-rių tikrai dailiai ir kondensuo-tai pasakyta apie esminius da-lykus. Jo gale pridėtas P. S., man atrodo, visai nereikalin-gas. Jei kas žvelgs į vėlesnę li-teratūrą ar naujai atsiradusius šaltinius, gali tai paskelbti ki-tur. Dr. Ignas Skrupskelis pa-sistatė labai gražų paminklą, kuriam priediniai "skulptoriai" vargu ar tiktų.

Veikalas aktualus ir dabar, todėl jį priimam su džiaugsmu ir padėka, ir labai patariame paskaityti visiems šviesuoliams, studentams, pedagogams, visuomenininkams ir politikams, ne vien istorikams.

(Ignas Skrupskelis: LIETUVIAI XVIII AMŽIAUS VOKIEČIŲ LITERATUROJE, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, Roma, 1967. XIX — 172 psl. Tiražas 1200 egzempliorių).

Dvasia į butelį...

(atkelta iš 1 psl.)

žudyti savo paties autoritetą; at-mesti tai, kuo vakar tikėjai; su-niekinoti tai, ką vakar garbinai. (Kas nori pavyzdžio, gali nu-kreipti akis į tokius garsius vy-rus kaip Amerikoje vyskupas Pike, kuris perėjo kelis tikėji-mus, ar į Anglijos kunigą Dav-is, kuris Vatikano konsilijoje buvo vyskupo patarėjas, o iš jos grįžęs metė ir kunigystę ir pa-čią Bažnyčią. Taip pat Mary-lando jėzuitų provinciolas E. J. Sponga).

Vieniem tokia asmens kaita rodytis šviesiausias tiesos ieško-tojais, naujais pranašais, kiti juo-se matys tamsų savęs praradi-mą ir sunaikinimą.

O asmens susinaikinimo, ku-ris yra pagrindas visokiems au-toritetam ir laisvom instituci-jom sunaikinti, ir siekia anti-kristine dvasia, sąmoningai in-filtruojama į "Dievo tautą".

O ateitis?

Tokis žvilgsnis į bažnytinių autoritetų griovimą ir griuvimą nereiškia jokio aliarmo. Tereiš-kia išpėjimą kantriai stebėti ir laukti. Laukti, kol turintieji autoritetą ir mokomąją galią tars aiškų žodį ir vienybėje su popiežium, koleginiu išsiaiškini-mo keliu ir autoritetu kitiem virs šviesa ir kelrodžiu. Laukti taip pat kantriai, iki didesnio ar mažesnio masto teologai ekspertai, kurie pasitiki savuo-ju autoritetu, po eilės atsitren-kimų į kieta tikrovę, praras perdėto "nepritarimo" pagun-dą. Tas kelias iki suartėjimo, ži-nia, netrumpas.

Dėl kilusios maišties kaltinti popiežių Joną XXIII, kam jis "pravėrė langą", nebūtų teisin-ga. Jis norėjo praverti Bažny-čios langą, kad pro jį sklįstų į pasaulį tikėjimo srovė. Bet jei-gu pasaulio srovė pūstelėjo pro langą į Bažnyčios vidų ir nupučia dulkes ar net šiukšles. (o kai kada ir galvas), ar tai nė-ra taip pat apsaivalymo ir atsinaujinimo kelias?

Ganyklų laukai Maž. Lietuvoje, Nemuno slėnyje

Nėra Lietuvos komunistų partijos, o tik Maskvos būrys...

LIETUVOJE

Spalio 3 valdančioji klasė Lie-tuvoj surengė dar vieną jubilie-jų. "Lietuvos komunistų parti-jai — 50 metų", skelbė raudo-nomis raidėmis Tiesa, o Soviets-kąja Litva rusiškai antrino, tvir-tindama, kad Lietuva jau pusė šimtmečio esanti po Lietuvos komunistų partijos vėliava.

Sukakties esmė buvo steng-tasi tą dieną aiškinti ilgokuose straipsniuose ir kitą dieną iš-spausdintoj dar ilgesnė A. Sniečkaus kalboj, kurią jis spa-lio 3 buvo pasakęs Vilniaus Fil-harmonijos salėj, iškilmingame sukaktuvini. vietinės valdan-čiosios klasės susirinkime. Bet tik tie, kas prisivertė atidžiau perskaityti tuos straipsnius ir ir kalbą, galėjo pastebėti, kad ši sukaktis surengta ne laiku ir apibūdinta klaidingai. Ne lai-ku todėl, kad pagal "metrikas" Lietuvos komunistų partija bu-vo pagimdyta ne prieš 50, o prieš 48 metus, ir pusės šimt-mečio neišgyveno, kadangi prieš 28 metus jau buvo numarinta. Tie faktai, nors ir pra-bėgomis, buvo paminėti sukak-tuviniuose straipsniuose ir A. Sniečkaus kalboj.

Sukaktį švesti buvo sugalvo-ta tuo pagrindu, kad 1918 spa-lio 1-3 nuošaliamė Vilniaus skersgatvyje esančio nuošalaus medinio namo pastoginiame kambaryje įvyko, kaip dabar sa-ko, "pirmasis Lietuvos komu-nistų partijos suvažiavimas". Taigi čia, Vilniuje, prasidėjęs tą dieną organizuotas Lie-tuvos komunistų partijos veiki-mas. (Dabar tame name įrengė partijos istorijos muziejų, kurio atidarymas buvo "jubiliejaus" iškilnių dalis).

Ta "visa eilė" nebuvo dide-lė, jei sutilpo medinio namo

Bet Tiesa sukaktuviniame straipsnyje bent skliaustuose prasarė kiek tiesos apie tą su-važiavimą. Būtent, kad tai bu-vo ne Lietuvos komunistų parti-jos, o "Lietuvos ir Vakarų Bal-tarusijos Komunistų Partija". Ir pridėjo dar paties Kapsuko, to suvažiavimo organizatoriaus, pasisakymą apie patį suvažiavi-mą. Esą, "Jis aiškiai atsisotjo Rusijos proletariato ir Tarybų valdžios pusėj".

Dar daugiau apie tai pasa-kė Sniečkus. Anot jo, 1918 pa-vasarį ir vėliau "Grįžtantieji iš Rusijos į gimtąjį kraštą lietu-viai bolševikai čia rado ištroš-kusias socialinės ir nacionali-nės laisvės darbo žmonių ma-ses". Tačiau socialinę ir nacio-nalinę (tautinę) laisvę jis su-prato saviškai: vietoj laisvės jie ėmė siūlyti bolševizmą... "Siomis sąlygomis", sako Snieč-kus, "1918 m. pavasarį prasi-dėjo komunistų partijos įkūri-mo darbas Lietuvoje. Jam idė-jiška vadovavo lenininis Rusi-jos Komunistų partijos Centro Komitetas per Lietuvių sekci-jų Centro Biurą, kurio priešā-kyje buvo Vincas Kapsukas ir Zigmās Angarietis... 1918 m. 1-3 Vilniuje nelegaliai įvykęs komunistinių organizacijų su-važiavimas suvienijo jas į mark-sistinio-leninistinio tipo komunistų partiją... Jos kū-rėjų tarpe buvo V. Mickevičius -Kapsukas, P. Eidukevičius, K. Kernovičius, K. Požėla, I. Gaš-ka ir visa eilė kitų ištikimų liaudies sūnų".

Ta "visa eilė" nebuvo dide-lė, jei sutilpo medinio namo

"mansardoj", ir, kaip liudija Sniečkus, jie veikė ne savaran-kiškai, nei ne Lietuvos darbo žmonių įgaliojimu ar vardu, o pagal Rusijos komunistų parti-jos Centro Komiteto instrukti-jas, perduodamas per to komi-teto į Vilnių atsiųstus agentus: Kapsuką, Angarietį ir kitus.

Kaip iš tų pareiškimų aišku, jie tada Vilniuje pagimdė "nele-galų kūdikį", kurį pavadino

(nukelta į 3 psl.)

Dr. Pijus Grigaitis, Naujienų redaktorius, ilgametis Alto sekretorius bei vicepirmininkas, spalio 16 šventica 85 metų sukaktį.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratas kainą \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar prisidėjau prie misijų?

Spalio 20 yra paskelbta kaip misijų diena. Čia misijų diena reiškia pareigą pinigine auka paremti tuos dešimtis tūkstančių vienuolių ir nevienuolių, vyrų ir moterų, kurie Azijos, Afrikos, lotynų Amerikos kraštuose skleidžia Bažnyčios dvasią.

Šiandien Bažnyčios dvasia skleidžiama ne tiek žodžiu, kiek darbais — statomos bažnyčios, mokyklos, ligoninės, našlaitynai, prieglaudos. Tie darbai vietos žmonių gyvenimą daro sveikesnį, šviesesnį, solidaresnį, taikingesnį. O tai ir yra Kristaus karalystės žemėje ženklai.

Toki darbai reikalauja didesnių sumų. Už tat Amerikos vyskupai pasiryžo šiemet surinkti šiom misijom 22 mil. dol.

Ši spalio 20 diena prabyla man ir tau į sąžinę klausimu: ar neužmiršom sava auka prisidėti prie šios prasmės misijų?

Misijų žodis iš įpratimo pažadina mūsų vaizduotėje tolimus kraštus, džungles, pusnuogius žmones, tarp jų sujuostu vienuolio drabužiu žilą barzdota baltąjį žmogų.

Mūsų laikais atsirado ir kitokis misininko tipas — mokslus baigęs jaunuolis ar jaunuolė, idealizmo pagautas, įstojęs į Peace Corps narius. Jis atiduoda tam tolimam darbui sutartus metus ir, gyvenimo patirtim bei rimtim papildinęs, grįžta prie įprastinio gyvenimo.

Bet yra sritis, kuri šaukiasi misininko specialiai lietuvių jaunuolio. Vokietijoje Vasario 16 gimnazija šaukiasi vieno kito mokytojo iš Amerikos. Misininko dvasios, tokios kaip Peace Corps, ir čia reikia.

Sekame dar ir kitą sritį, kur atliekamas didelis darbas artimam artimui — šeštadieninės mokyklos. Su tyliu pasigėrėjimu turim žymėti, kad yra

jaunų vyrų ir mergaičių, kurie baigę mokslus dalį savo laiko atiduoda šiom mokyklom kaip mokytojai. Tai misininko darbas.

Misininko pasiaukojimo šiandien reikia ir tiem, kurie imasi vadovauti organizacijom. Į vadovus traukia jau ne garbė, ne ambicija. Traukia labiau pareigos pajautimas — aukoti savo laiką ir darbą tiesiogiai ne sau, o artimajam artimui.

Šitaip suprantant misijos prasmę, tas žodis gali prabilti į sąžinę man ir tau klausimu: ar nesu skolingas šios misijos savo artimiausiem broliam ir ypačiai jaunesniem draugam?

Misijos gali turėti dar kitos prasmės, nesusetos nei su diena nei su pinigų, nei su organizacine veikla. Jei misijų tikslas yra praplėsti Kristaus karalystę žemėje, t.y. įvesti į gyvenimo kasdienybę tuos dekalogo dėsnius, kurie bendruomenės gyvenimui duoda daugiau taikos, sugyvenimo, susipratimo, solidarumo bei tarpusavio pagalbos, tai tikinčiojo misija pasivieisti savo artimui savu krikščioniškojo gyvenimo pavyzdžiu.

Tave ir mane vertins kiti ne pagal tai, kaip dažnai einam sakramentų. Vertins pagal tai, kaip mes elgiamės, išėję iš bažnyčios ir atėję į šiokiadienio kasdienybę. Kiek mumyse tada šviečia artimo supratimas, jam paslaugumas. Ir priešingai — daugelis bus atstumti nuo Bažnyčios tų, kurie bažnyčioje mušėsi į krūtinę, o darbovietėje skriaudė darbo žmogų, politikos lauke neteislingai elgėsi su oponentu. Jie vykdo misijas taip pat, bet tai jau antikristo misijos.

Ir čia vėl sąžinės klausimas: kiek mano ir tavo elgesys buvo misija Kristaus karalystei, kiek antikristo?

Okupuotos Lietuvos padėtis ir išeivija

S. Lozoraičio, Jr., Lietuvos pasiuntinybės prie šv. Sosto sekretoriaus, paskaita PLB III seime New Yorke

Šios direktyvos mums nepaprastai aiškiai parodo, kad partija eina ne tiktai prieš jaunuosius Lietuvos rašytojus, kuriems ji nori apkarpyti sparnus, bet prieš laisvą kūrybą, taigi prieš gyvenimą. Šis visišką partijos atitrūkimą nuo realybės, žmogaus nepažinimas ir jaunųjų nesupratimas mums išaiškina sovietų bejėgiškumą idėjinėje plotmėje, tai yra, ten, kur joks ginklas nebegelbsti.

Atidžiam stebėtoji, sekančiam krašto gyvenimo eigą, jo spaudą ir literatūrą, nėra sunku pastebėti tas dideles pastangas, kurios yra daromos palaikyti tautinę dvasią visuomenėje ir ypatingu būdu jaunųjų tarpe. Nebūtų naudinga išskirti čia atskirus faktus. Tačiau galima ir reikia pabrėžti, kad, kaip anais laikais mūsų knygnešiai, taip šiandien dešimtys tūkstančių įvairių sluoksnių ir amžiaus lietuvių tyliai ir kantariai dirba mūsų krašto labui. Visi gerai supranta esamą padėtį ir jos uždėtą ribas. Visi taip pat gerai žino, jog neišvengiamai reikia atiduoti tam tikrą duoklę kompartijai, atlikti oficialiąją dalį. Tačiau ir šios priverstinės prievolės yra dažnai išnaudojamos savo tikslams. Neretai, sakykim, yra skleidžiamos įdomesnės informacijos apie užsienio lietuvius, smarkiai kritikuojant jų „bur-

žuazinių nacionalizmą”, arba viešai išreiškiamos nuomonės, kurios yra nepaprastai, išstudijuotai dviprasmiškos. Žodžiu, yra naudojamos visos priemonės ir rezistencinė dvasia gali pasireikšti teatro scenoje taip, kaip ji gali būti dešifruota kurio nors laikraščio straipsnyje. Žmonės, sunkių sąlygų ir įvairių pavojų pamokyti, subrendo ir pasidarė atsargūs bei išradin-gi.

Jaunimo tarpe yra ir aiškesnių rezistencijos pasireiškimų. Nereikia čia grįžti į 1956 metus, kada manifestacijos buvo įgavusios viešą ir beveik masinę formą. Net ir šiais metais, ypatingai moksleivių bei studentų tarpe, buvo pastebėti įdomūs reiškiniai, kaip antai patriotinio turinio lapelių dalinimas arba šūkių pasirodymas gatvėse. Sijoje dvasioje visuomet kuriuo nors būdu yra atžymima Vasario 16.

Salia įgudimo gyventi ir veikti sovietų nustatytoje, varžančiuose rėmuose, krašte yra taip pat pastebimas lyg ir paslaptas visuomenės susiklausymas, kurio dėka pasipriešinime galima pajusti tam tikrą liniją bei kryptį. Dabartinėje mūsų tautinės kovos sta-

dijoje, tačiau, formaliai organizuota rezistencija nebūtų naudinga. Sąmoningas krašto aktyviosios dalies darbas, pagrįstas susiklausymu ir giliai išaiškintais tautiniais idealais, be organizacinių rėmų, yra šiuo tarpu pati efektingiausia priemonė, nes praktiškai neapčiuopiama ir todėl mažiau pavojinga.

Aišku, būtų nerealu galvoti, kad krašte ilga okupacija nėra palikusi jokių pėdsakų ir nėra palietusi bent tam tikros dalies jaunimo galvosenos bei įsitikinimų. Kai kada yra girdėti teigiami esą sovietinis režimas yra atlikęs pozityvų darbą švietimo, sveikatos arba pramonės srityje. Yra ir galvojančių, jog šiais laikais Lietuva negalėtų egzistuoti kaip savarankiškas kraštas. Šios nuomonės reiškiasi daugiausiai tuose sluoksniuose, kurie yra mažiausiai informuoti apie pasaulinius įvykius, apie įvairiose srityse daromą pažangą, žodžiu, kurie nėra tinkamai intelektualiai pasiruošę atremti diegiamą ideologiją ir varomą propagandą.

Daug dažniau kairiuosius lietuvius pribloškia nematymas artimoje ateityje naujų galimybių, kurios leistų padėčiai pa-

siukeisti. Kitus slegia ir neigiamai veikia nuolatinė kontrolė, pamokymai, negalėjimai išreikšti savo tikros nuomonės, laisvos iniciatyvos užsmaugimas ir melas. Visi šie faktai kartais nuveda į pesimizmą, indiferentiškumą aplinkai ir galop atstumia nuo pozityvaus darbo. Neretai šitokios nuotikos vyrauja aukštųjų kompartijos pareigūnų šeimose, kuriose galbūt geriau ir aiškiau negu kur kitur matosi skirtumas tarp gražių žodžių ir realybės.

„Mes nekenčiame skambių frazių, nes norime patys gyventi, patys galvoti, patys atsakyti už savo poelgius.” Štai trumpai išreikšta jaunųjų filosofija.

Mano paminėtas pesimizmas neretai stumia žmogų ne į abejingumą, o priešingai verčia jį susimąstyti ir ieškoti gyvenime kažko gražesnio ir šviesesnio, tai yra tų elementų, kurių šiuolaikinis gyvenimas sunkiai tegali duoti. Kyla diskusijos apie žmogaus egzistenciją, jos prasmę, apie amžinas vertybes. Neretai šis kelias veda į Bažnyčią, kurioje ieškantiems atsiveria naujas, iki šiol nematytas, pasaulis.

Neužmirškime, kad tiktai maža jaunimo dalelytė turi galimybę jau iš vaikystės dienu gauti religinį auklėjimą. Bažnyčiai yra atimta viena jos pagrindinių misijų, t.y., mokyimas, todėl šitas uždavinys tenka šeimai. Religinės formacijos stoka jaunųjų tarpe sudaro Bažnyčiai didelį rūpestį. Jos darbas, be atitinkamų teisių, su vis mažėjančiu dvasiškųjų skaičių, kuris tegali būti tik dalinai papildomas, yra nepaprastai sunkus.

Bažnyčios rūpesčiai šiandien nėra materialinio pobūdžio, o liečia pačią klausimo esmę. Jai yra palikta forma, tačiau yra daroma viskas, kad toji forma liktų be turinio, kad Bažnyčia pasidarytų lyg tuščias kevalas ir kad savo grynai išorine egzistencija liudytų pasauliui, jog sovietinė konstitucija garantuoja religinę laisvę,

tačiau patys tikintieji, pasiekę aukštesnį sąmoningumo laipsnį, yra jos atsisakę. Tuo labiau mus jaudina palyginamai didelis tikinčiųjų skaičius, dvasiškų pastoracinis darbas ir Bažnyčios tvirta laikysena, kuri iki šiol nėra davusi nei vieno stambesnio atskalo.

Gal ir todėl ji yra raktiški sovietų akyse. Gal todėl paskutiniu metu sovietai deda pastangas Romoje suardyti bažnytinės organizacijos susiklausymą ir pakirsti jos moralinę jėgą. Būdingi yra tuo atžvilgiu Lietuvos sovietų užsienio komisijos pirmininko Niunkos siūlymai pagerinti Lietuvos bažnyčios padėtį ir santykius su Sv. Sostu, jei šis paskirtų savo at-

(nukelta į 4 psl.)

Iš Lietuvos

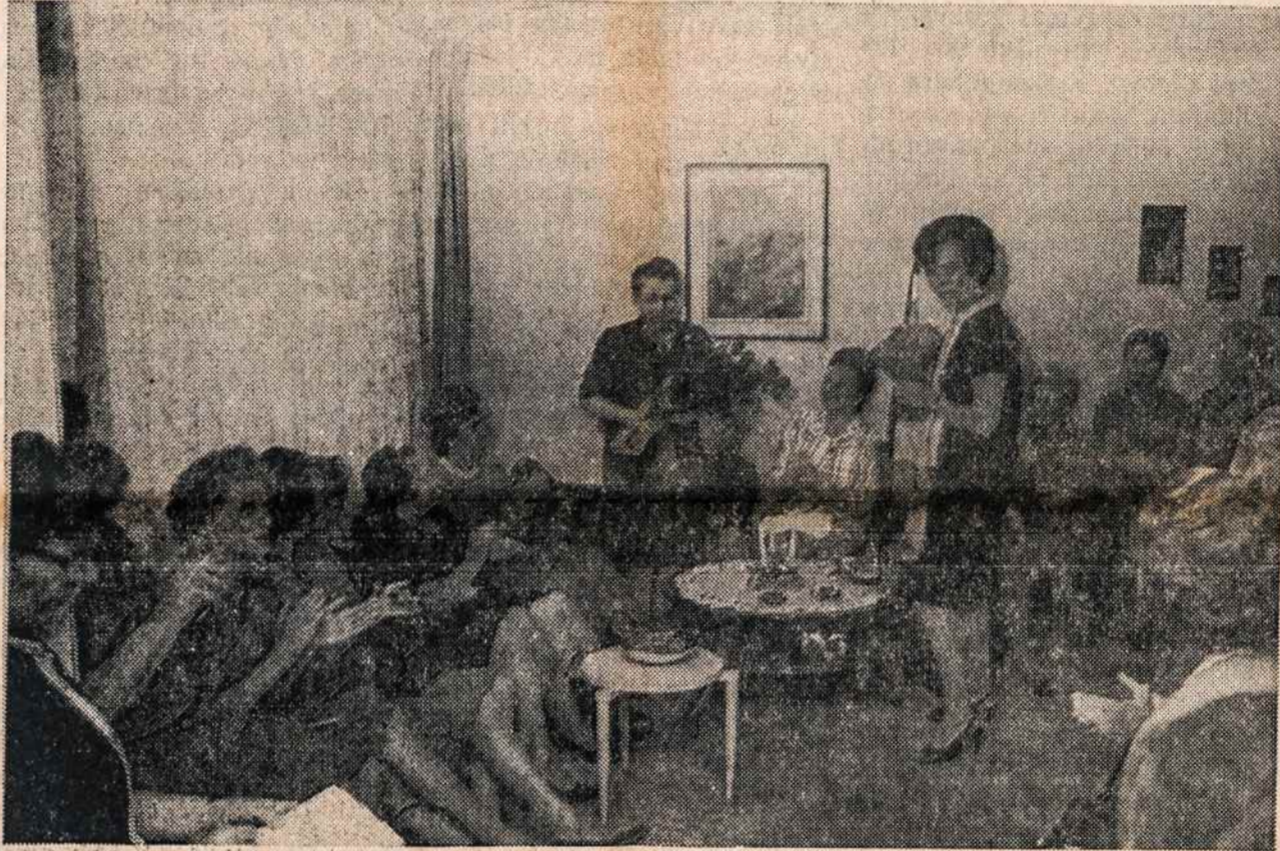
(atkelta iš 2 psl.)

„Lietuvos — Vakarų Bielorijos Komunistų Partija (b)”.

Šios partijos vaidmuo Lietuvoje buvo numatytas panašus į vaidmenį, kokį po poros metų Vilniuje atliko generolas Želigovskis: tasai „išgelbėjo” Vilnių Pilsudskui — Lenkijai, o Vilniaus palėpė pagimdė partiją, atsivedusi bolševikų armijos pulkus, kėsinosi „išgelbėti” visą Lietuvą Leninui-Rusijai. Tik kai tas „gelbėjimas” nepavyko, tada, 1920 rudenį, kažkur Rusijoje, buvo neva įkurta „Lietuvos Komunistų Partija (bolševikų)”. Ji vargais negalais veikė Rusijoje, iš dalies Lietuvos pogrindžiuose, ir, vos sulaukusi 20 metų amžiaus, 1940 spalio 8 buvo iš esmės numarinta, tai yra, įjungta į rusų komunistų partiją. Vėl tariant Sniečkaus „sukaktuvinės” kalbos žodžiais — „Nuo to laiko Lietuvos Komunistų partija yra vienas iš Tarybų Sąjungos Komunistų partijos būrių, kuris veikia TSKP Centro Komiteto vadovaujamas”.

Taip tose ne laiku ir ne vietose surengtose sukaktuvėse tapo prisipažinta, kad nėra jokios Lietuvos Komunistų partijos, o yra tik Kremliaus valdovams paklusnus būrys, kuriam leista puoštis popieriniu vardu.

(Elta)

LMKF New Yorko klubo suruoštame V. Lozoraitienės pagerbime įteikė gėles G. Žilionienė (stovi viduryje). Iš k. į d. — Sirusienė, Purrelienė, Banaitienė, Svalbonienė, Cočėtienė, Alksnienė, Kazickienė, V. Lozoraitienė, Ranitienė, Simutienė, Diržienė, Kemešienė, Aleknie, Skobeikienė. Nuotr. L. Tamošaitis

PETRAS DOMINAS IŠPLAUKĖ Į DIDŽIUOSIUS VANDENIS

J. L. Petras Dominas — inteligentiškiausias Europos plėšikas

(14) Iyvyko susišaudymas. Policininkai keletą kartų kliudė bėglių automobilių ir sužeidė Helmutą į žastą. Jiem pasisekė pasprukti tik dėl to, kad mašina buvo geresnė. „Ernos” motoras nuolat spragėjo, atsidarinėjo automobilio durys, kurias vienas policininkas turėjo nuolat ranka prilaukti.

Tame žygyje po pusmečio pertraukos dalyvavo ir Gerhardas. Ir dargi ginkluotas. Jis taip išsigando policijos, kad visiškai neteko galvos. Vos tik bėgliai nusikratė persekiotojų ir sustabdė mašiną, jis šoko laukan, atsiskyrė nuo draugų ir nusviedė šalin pistoletą.

Laimikis buvo neprastas. Jo vertė siekė 90 tūkstančių markių (22,500 dol.). Bet Gerhardu nedaug jo teteko. Už parodytą bailumą Dominas skyrė jam tik menką grobio dalį. Tokia buvo provizoriška bausmė. Vėliau „brolija” visiškai atsisakė naudotis jo patarnavimais.

Iš tokio žmogaus daugiau bėdos, negu naudos.

Persiskyrimas su Betty

Domino kivrėči su Betty dažnai kartojosi. Dingo anksčiau buvęs intymumas ir jauki šeimyninė atmosfera. Po pakartotinio Betty grasinimo policija Dominas dar labiau atšalo. Tur būt, prie to prisidėjo ir dažnas jo lankymasis pas advokatę Kreuzer ir jos dukras.

Jo nebeatpenkino labai jau miesčioniška Betty išvaizda, jos šeimyniškumas, atvirumas ir prieinamumas. Jis labai vertino tas jos ypatybes tada, kai nieko geresnio nebuvo matęs ir patyręs. Dabar, kai jis išplaukė į plačiuosius vandenis, kai emė lankytis geresiose restauracijoje, naktiniuose klubuose, play-boys pobūviuose, Betty pradėjo rodytis jam per prasta, nuobodi, niekuo neišsiskirianti iš tūkstantinės priemiesčio moterėlių minios. Domino išsireiškimo: „Ji gera man marški-

niam plauti ir batam valyti, bet šiaip ji manęs nedomina”.

Kas kita dr. Kreuzer ir jos šaunios dukros. Su tokiomis damomis negėda niekur pasirodyti. Jos visada ir visur randa tinkamą žodį ir mostą.

Kad nereikėtų nuolat klausytis Betty bambėjimo, rugpiučio 8 Dominas persikėlė gyventi pas kalėjimo draugą Vilių Kremerskotoną į Unną.

Netoli buvo „Dėdės Albrechto” svetainė, kurią daugiausia lankydamas tolimojo transporto sunkvežiminių vairuotojai. Joje padavėja dirbo Kremerskotono podukra Irmgarda. Ji pasakojo apie keistą savo šeimyninį įprotį surinktus pinigus ne į banką dėti, bet namuose laikyti. Jau susidariusi didoka krūva: gali būti 20, 30, o gal ir 40 tūkstančių markių, kas ten jas gali tiksliai žinoti.

Rugpiučio 17 Dominas, Cicheckis ir Helmutas Balkis, visi ginkluoti, buvo nuvykę į Dortmundą aplankyti auksakalių Riušenbako. Važiavo tam reikalui „pasiskolintu” automobiliu. Bet vos tik prisartino prie puošmenų krautuvės, prieš jų nosis triukšmingai nusileido metalinių pinučių užuolaidai. Pavėluota. Nusivylusius draugus Dominas guodė: „Aš žinau kai ką geresnio. Netoli Unnos yra svetainė, kurios šeimyninkas visus pinigus laiko namuose. 50 tūkstančių markių laimikis tikras”.

Laukdamas teismo, kalėjime Helmutas Balkis rašė dienyną.

Jame įrašytas toks pasikalbėjimas.

Dominas sako: — Vaikine, tik pagalvok, aš du pasiunčiau į aną pasaulį.

— Kur? — Svetainėje — savininką ir jo seserį.

— Žmogau, kaip tu galėjai taip pasielgti? Kodėl netaukštelėjai šeimiminkui kumščiu taip, kad jis sukniubtų?

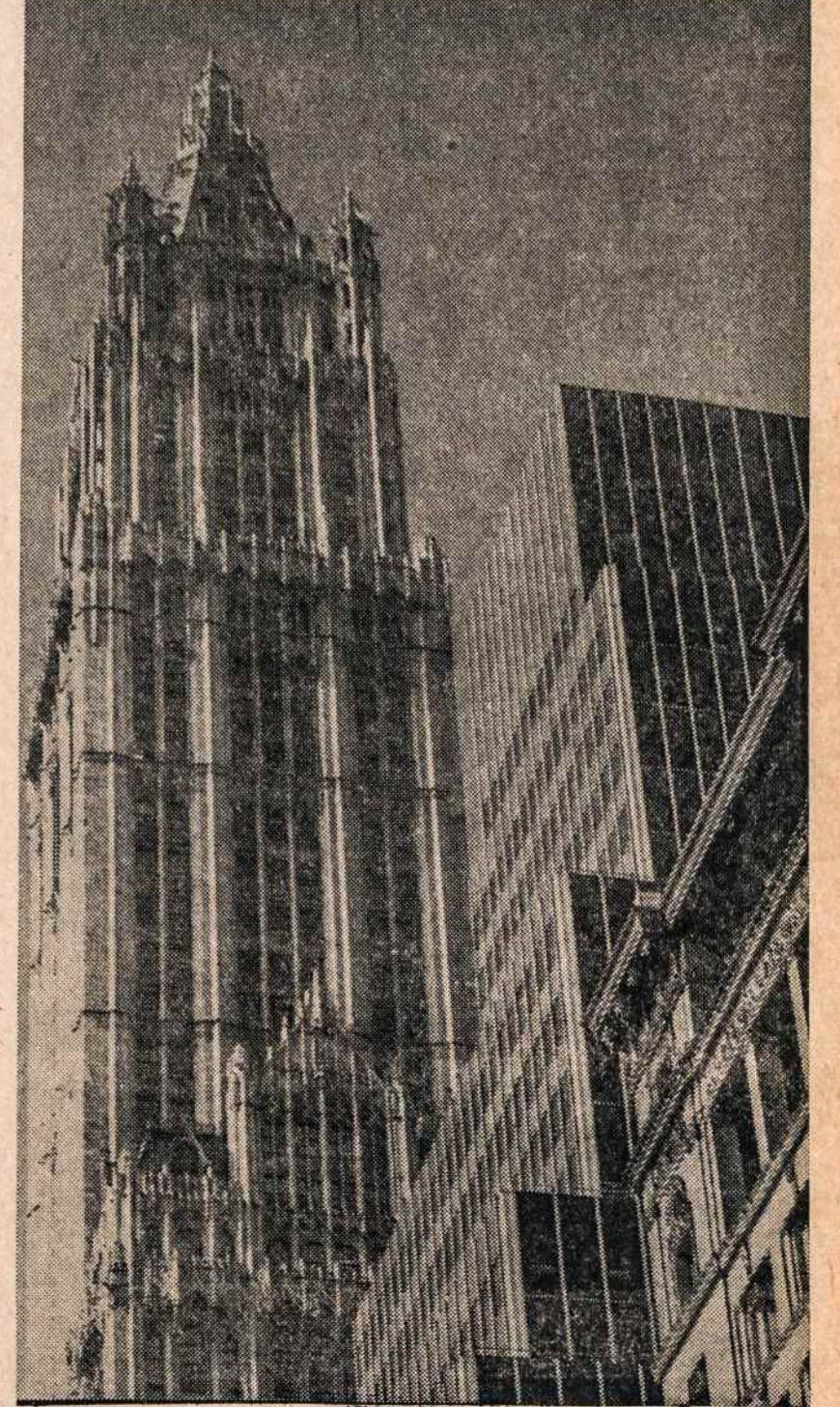
— Mano bendras su juo imstėsi, bet neįstengė patiesti. Šeimyninkas bėgo prie durų šaukdamas: „Paleisk mane, paleisk”. Staiga jis pačiuo gėlių puodą ir sviedė į mane. Aš spūstelėjau gaiduką. Išsigandusi įbėgo sesuo. Man nieko kito neliko, kaip tik ir ją patiesti. Klausyk, vaikine, bet apie tai niekam nežodelio. Nebandyk pasakoti nė žmonai, nes abu paklosiu.

Visa ta istorija Helmutui nelipo prie širdies. Įsilaužti ir grobti yra vienas dalykas, o žudyti — kitas. Savo dienyne Helmutas pastebi, kad „nors truputis žmogiškosios garbės” vis dėlto turi pasilikti. Nuo to laiko jis pradėjęs savo vado vengti.

Policija rimtai imasi darbo

Policijai aišku, kad apylinkėse siaučia pavojingi ginkluoti plėšikai, tačiau ji nežino, kas tą gaują sudaro.

(Bus daugiau)

New Yorko dangoraižiai

Nuotr. V. Mažello

Kai dailininkė tampa ambasadore

Dažnai esame girdėję, kad kiekvienas lietuvis, gyvenęs laisvame Vakarų pasaulyje, turi būti savo pavergtos tėvynės ambasadoriumi.

Tokią ambasadorę man teko matyti rugsėjo 18, kai buvau pakviestas į dailininkės Aleksandros Merker-Vitkauskaitės paskaitą bei jos darbų parodą Fair Lawn Art Association mėnesiniame susirinkime, 1256 River Rd., Fair Lawn, N. J.

Sis meno mėgėjų klubas kiekvieną mėnesį savo susirinkimuose be eilinių organizaci-

nių reikalų turi specialią programą. Pasikviečia kurį nors dailininką, bet kurios specialybės. Jis atsiveža keletą savo darbų ir susirinkusiam paaiškina darbo techniką, simboliką bei kūrinio prasmę.

Pirmame po vasaros atostogų susirinkime šis klubas pakvietė lietuvių dailininkę Aleksandrą Merker-Vitkauskaitę. Ji atsivežė devynis savo kūrinius, atliktus reta technika — smėlyje, sumaišytame su plastika, įmontuoti lietuviški kryžiai bei kopyltėlės. Bet ir tie patys kryžiai bei kopyltėlės yra iš la-

bai originalios medžiagos sudaryti. Dailininkė ir kalbėjo apie tuos lietuviškus simbolius.

Pradžioje savo paskaitos kalbėjo bendrai apie meną, jo reikšmę žmogaus dvasinei kultūrai. Dailininkė su dideliais meniniais bei artistiniais gabumais savo paskaiton įterpė lietuviškus reikalus, lietuviškąsias vertybes.

Ji buvo pasipuošusi lietuvių tautiniais drabužiais. Papasakojė, kaip ir kas juos pagamina, kur ir kada jie dėvimi. Jos kaulą puošė gražūs gintaro karoliai. Rado gerą progą priminti apie gintarą — Baltijos jūros aukšą. Įterpė keletą sakinių apie K. M. Čiurlionį, kaip didelį simbolistą ir vieną pirmųjų abstraktų. Pagerbė ir Adomą Galdiką, šio meto vieną žymiausių lietuvių dailininkų.

Rado progos susirinkusiem parodyti, kur yra Lietuva. Buvo nupiešusi modernų Baltijos kraštų žemėlapi.

Pasidžiaugė balčiausiu pasaulio smėliu Palangos pajūry. Pa-

sididžiavo ir tuo, kad daugelis, kilę iš samonotos bakūžės, išsėję į pasaulį labai kūrybingą sielą. Atkreipė dėmesį ir į garsų New Yorko skulptorių J. Lipšicą, kurio garbei gubernatorių N. Rockefelleris specialia proklamacija rugsėjo 16 paskelbė J. Lipšico diena. Jis tą vakarą televizijoje didžiavosi esąs lietuvių, ir dažnai primena, kad neturėtų taip stiprios kūrybinės galios, jei jos nebūtų gavęs savo gimtam krašte Lietuvoje.

Bet tai nebuvo paskaita apie Lietuvą, lietuvių ar apie lietuvių dailininkus. Paskaitos eigoje apie meną ir kūrybą dailininkė meistriškai sugebėjo įterpti visa tai pasakyti.

Aiškindama savo darbus, jų simboliką, išskėlė lietuvių tautos gilų religingumą, krikščionybės reikšmę tautos dvasinei kultūrai bei jos kūrybingumui. Be savo darbų, dailininkė atsivežė porą medinių kopyltėlių ir vieną Catskill kalnuose rastą natūralų, iš šakų susidariusi-

sj kryželį, kurį įklijavo į toki pat natūralų stovą ir primontavo Sv. Pijaus X relikviją.

Po paskaitos prelegentė atsakinėjo į klausimus. Jų buvo gausu ir apie meną ir apie Lietuvą. Į klausimus atsakinėjo taip pat ne sausai. Čia išnaudojo progą priminti, kad Lietuva yra rusų bolševikų pavergta ir žiauriai naikinama.

Siuo metu dailininkė Al. Merker — Vitkauskaitė gyvena Teaneck, N. J., ir dėsto meną dviejose aukštesnėse mokyklose bei duoda vakarais kursą suaugusiems Fairley Dickenson universitete. Ji mieliai sutinka atvykti ir į lietuvių susibūrimus ir pakalbėti apie meną bei kūrybą, suprantama, lietuviams pritaikyta tema ir stillumi.

K. V. Dabušis

konvulsijas, — štai kodėl yra svarbu, kad mes palaikydami ryšius su kraštu būtume idėjiniai sąmoningi ir stiprūs. Mes kovojame už savo krašto laisvę ne tik kaip lietuviai, bet taip pat kaip pasaulio piliečiai, kurie tiki, kad tik atstačius žmogaus bei tautų teises galima bus sukurti teisingesnę ir geresnę ateitį. Iš šio idėjinio pastato negalima išimti nei vienos plytos, nes jis tada nustotų savo logikos ir tokiu būdu savo įtikinančios jėgos.

Tokioje dvasioje mes tegalime palaikyti su kovojančia tauta rezistencinius ryšius, kurie visur ir visuomet stiprintų jos pasipriešinimą, tvirtintų jos sąmoningumą ir remtų jos darbą. Ryšių dvasia turi būti nekininama, tačiau jų forma turi būti pritaikyta gyvenamam istoriniam momentui.

Šių metų reikšmė yra mums visiems gerai suprantama. Tautos gyvenime savos, garbingos ir senos valstybės atstatymas yra pati gražiausia ir šviesiausia diena. Nepriklausomybės aktas yra neatsaukiamas žingsnis ir todėl sudaro mūsų istorijos kertinį akmenį, ant kurio visos ateinančios kartos turės toliau statyti mūsų krašto šviesesnę ateitį. Penkiasdešimt metų praėjo nuo tos dienos, tačiau nėra kartos, kuri nebūtų jutosi nepriklausomybės akto įpareigojimo ir nebūtų, reikalui atėjus, sudėjusi labai didelių ir skaudžių aukų savo valstybės nepriklausomybei ginti ir jos idėjai tęsti. Dabar yra atėjusi mūsų eilė. Vienintelis dalykas, kurio mes turime bijoti — apvilkti kovojančią lietuvių tautą.

Sypsniai iš anapus sienos

Raudonosios Vengrijos ūkio ministeris buvo nuvykęs į Vakarų. Sugrįžęs į Budapeštą, ministeris apsupo laikraščiu korespondentai, klausinėdamas apie jo išpūdžius kapitalistiniuose kraštuose.

- Kur lankeis, Janos?
- Romoje, Paryžiuje, Londone...
- Kas labiausiai domino?— neduoda ramybės korespondentai.
- Norėjau pamatyti kaip miršta Vakarų kapitalizmas.
- Na, kaip jis miršta?
- Aš pats norėčiau taip mirti.

Dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker

LOZORAICIO PASKAITA

(atkelta iš 3 psl.)

stovą Maskvoje, suvaržytų Vatikano radijo veikimą, sulikviduotų Pasiuntinybę prie Sv. Sosto ir Sv. Kazimiero Kolegiją. Niunkos ėjimas grubus, nes kiekvienam yra aišku, kad Romos atstovas Maskvoje labai susilpnintų Lietuvos vyskupų padėtį ir neišvengiamai turėtų politinės reikšmės okupacijos pripažinimo klausime. Šitokiu būdu yra bandoma pavergtos tautos suvaržytąją bažnyčią paversti tarptautinės politikos mainų objektu.

Tuo pat metu kompartijos organas rašo: "ideologinėje kovoje negali būti jokių nuolaidų, jokio pasitraukimo prieš svetimą ideologiją, nes ten, kur traukiamasi, vieta užima priešinga ideologija. Ši kova pasireiškia įvairiose srityse, bet stipriausiai — įveikiant praeities atgyvenas, tamsų buržuazinės ideologijos palikimą. Tai privačiasavininkiškos nuotaikos, veidmainiavimas savo sąžinei, kolektyvui ir buržuazinis nacionalizmas. Šios atgyvenos pačios nenyksta. Prieš jas reikia nuolat kovoti".

Mes neturime jokios moralinės teisės nuo šio tikslo atsisakyti. Bet kurie kompromisai šiuo klausimu tėra politinė akrobatika, kuri nesiderina su tautiniu orumu ir nei vienu coliu nepriartina mūsų prie Lietuvos. Kompromisai nėra reali politika, o yra reali iliuzija. Situ tuo keliu eidami, mes patenkam pavojun pasidaryti visuomene su daugeliu idėjų, bet be idėjos, visuomene su daugeliu tikslų, bet be tikslo.

Ypatingai dabar, kada šių dienų įvykiai vis aiškiau rodo, jog tautinės nepriklausomybės ir žmogaus laisvės idėjos, dėl kurių mes taip ilgai kovojam, vis giliau skverbiasi į viso pasaulio žmonių sąmonę, ir iššaukia sovietinės imperijos

Štai okupuota, tačiau dirbanti ir kovojanti Lietuva. Jai mes turime padėti, su ja, tad, mes turime palaikyti ryšius. Nes be jų mes ne tikimės neatliksime savo istorinės misijos, bet pakirsime savo egzistencijos šaknis. Ryšiais su tauta mes duodame ir gauname gyvybines sultis.

Jų reikalingumu turbūt niekas neabejoja, tačiau jų pobūdis yra mūsų visuomenėje vis dar diskutuojamas. Tai yra geras ženklas. Būtų liūdna, jei šiuo klausimu nebebūtų nuomonių pasikeitimo, nes tai reikštų, kad susidomėjimas gėsta ir kad krašto reikalai mūsų visuomenei darosi tolimi ir nebeįdomūs.

Tačiau mes turime taip pat aiškiai, nedviprasmiškai, bekompromisiniai laikytis tam tikrų principų, nes to reikalauja lietuvių tautos nekintami, istoriniai interesai ir būtent lietuvių tauta turi teisę būt šeimninke savoje žemėje ir be svetimųjų globos tvarkyti savo reikalus. Laisvas lietuvis nepriklausomoje Lietuvoje, štai mūsų didysis tikslas.

Mes neturime jokios moralinės teisės nuo šio tikslo atsisakyti. Bet kurie kompromisai šiuo klausimu tėra politinė akrobatika, kuri nesiderina su tautiniu orumu ir nei vienu coliu nepriartina mūsų prie Lietuvos. Kompromisai nėra reali politika, o yra reali iliuzija. Situ tuo keliu eidami, mes patenkam pavojun pasidaryti visuomene su daugeliu idėjų, bet be idėjos, visuomene su daugeliu tikslų, bet be tikslo.

Ypatingai dabar, kada šių dienų įvykiai vis aiškiau rodo, jog tautinės nepriklausomybės ir žmogaus laisvės idėjos, dėl kurių mes taip ilgai kovojam, vis giliau skverbiasi į viso pasaulio žmonių sąmonę, ir iššaukia sovietinės imperijos

LF siūlo išigyti jų išleistus medalius

Lietuvių Fondas, atžymėdamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį, yra išleidęs sidabrinį medalį. Sveria 1 unciją. Skersmuo — 39 mm. Priekinėje medalio pusėje yra trys Lietuvos prezidentų galvos. Kitoje pusėje — Vytis, Lietuvos karalijos data, įrašas Lithuanian Foundation U.S.A. 2.16.68 ir medalio eilės numeris.

Medalis yra gražus ir dailus. Tai puiki dovana įvairiomis progomis savo šeimos nariams, artimiesiems bei kitataučiams.

Užsakyta nukaldinti 5,000 medalių. Kai bus parduota 2,500, bus galima užsakyti dar dvi serijas, vieną su Mindaugo galva, kitą su Vytauto galva.

Lietuvių Fondas, norėdamas pagreitinti medalių pardavinėjimą, kreipėsi į Lietuvos Bendruomenės apylinkes ir į Lietuvos Fondo vajeaus komitetus. Medalis parduodamas už 10 dol., platintojai gauna 20 procentų komiso. Gerai organizuotas medalių platinimas LB apylinkėm, LF vajeaus komitetam gali duoti gero pelno savo reikalams.

Medalius galima užsisakyti šiuo adresu: Lithuanian Foundation, c/o Mr. A. Reklaitis, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60629.

New Yorke Waldorf-Astoria viešbutyje spalio 14 buvo sukviešti įvairių tautybių komitetai, kurie remia respublikonų Nixon-Agnews kandidatūrą. Taip pat dalyvavo ir kitų kalbų laikraščių redaktoriai. Prie stalo lietuvių grupė. Iš k. į d. A. Sperauskas, A. Vakselis, V. Abraitis, prel. J. Balkūnas, S. Gudās, K. Miklas, M. Zukauskienė, V. Zukauskas, I. Gasliūnas.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siūstini jos adresu: Mrs. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

SUSITARIMAI RAŠTU IR ŽODŽIU

Klausimas

Kai mes 1966 metais ieškojome buto, neturėjome kur dingti ar kur laikinai apsigyventi. Todėl nuddžiugome gavę butą, kuris mums atrodė ir patogus, ir netoli tos vietos, kurioje vyras dirbo, ir palyginti neperdaug brangus. Namai (apartment house) ant kalniuko, gražioj vietoj, neseniai pastatyti. Ūkvedys (caretaker), mum sulygus dėl kainos, pateikė pasirašyti nuomos sutartį (lease). Vyras permetė sutartį akimis. Joje buvo įrašyta mūsų vardai ir pavardė, nuomos suma ir data, iki kurios sutartis galios: 1969 sausio 1.

Vyras pastebėjo ūkvedžiui, kad žiemą čia, turbūt bus šludu. Ūkvedys atsakė: nesirūpinkit, mes labai tvarkingai viską apvalome ir sutvarkome. Baigus snigtį ar šalant, tuoj paberiamė druskos bei kitų chemikalų, o be to, turime nuolatinių žmogų, kuris valo laiptus ir automobiliams pastatyti aikšteles.

Gyvenome iki 1968 vasario mėnesio ir pastebėjome, kad laiptai ir kitkas tikrai yra gerai prižiūrimi ir valomi. Vasario 19 vyras, atsikėlęs anksti, ruošėsi į darbą. Naktį prieš tai šalo ir kiek pasnigo. Išlėdėjau jį pro duris ir pradėjau pati ruošti darban. Praėjo 20 minučių. Girdžiu buto skambutį. Atidariau duris ir matau—stovi du vyrai, laikydami mano vyrą, išbalusį ir drebančį. Sako, greitai pašaukite daktarą.

Iš karto maniau, kad jis turėjo širdies priepuolį, bet jis man rodo, kad jo koja sužeista. Paguldėme jį lovą, pašaukėme greitąją pagalbą. Nuvežus jį ligoninė, pasirodė, kad ne tik koją jis išnarino, bet ir jo šlaunies kaulas (hip) įlūžęs. Išbuvo ligoninėje tris savaites. Dabar namie šlubuoja ir šiaip taip, pasiramtydamas, vaikščioja, bet jokio darbo dirbti negali.

Turėjome sveikats draudimą (health insurance), bendrovė padėjo su išlaidomis, bet šiaip nieko daugiau negavome. Mum teko išleisti didesnę pusę savo santaupų. Aš negalėjau dirbti apie tris mėnesius, reikėjo vyrą prižiūrėti.

Pasiėmėme advokatą. Jis mum iš karto pasakė, kad vilčių mažai, kad toj sutarty, kurią mes pasirašėme, buvo įrašyta, jog mes nesikabinsime prieš namų savininką, jei mus ištiktų kokia nelaimė tuose namuose arba prie jų. Mes pasakėme advokatui, kad ūkvedys, rodydamas mum butą, aiškino, kaip gerai jie užlaiko namus ir nars susižeidė.

Tai yra labai sunkiai įrodomas reikalas. Todėl manau, kad iš esmės Tamstų advokatas tiksliai painformavo. Jis, matyti, stengiasi susitarti su namų savininku ir iš jo išgauti kokią sumą Tamstų nuostoliam padengti. Paprastai namų savininkai, kurie išnuomoja butus dideliuose "apartment" namuose, nenori nustoti savo nuomininkų ir jų draugų vadinamojo "good will". Kadangi jie turi užtenkamo draudimo, už kurį brangiai moka, jie duoda instrukcijas draudimo bendrovėm perdaug nesiderėti, jei iš jų nedaug teieskoma.

mų aplinką. Advokatas sako, kad, deja, rašte apie tai nieko nesakoma.

Iš Tamstos atsakymų laikraščiuose mum atrodė, kad galima susitarti ir žodžiu ir kad nėra būtina, jog visi susitarimai būtų raštu. Katras esate teisus?

Mūsų advokatas mum aiškina, kad jis susirašinėjęs su mūsų buto savininkais, bet kad jis neturįs davinį ieškiniui pateikti; jei savininkas atsisakysias mum ką nors duoti, mes turėsia viską užmiršti, ir gana. Lengva jam tai sakyti. Girdėjome, kad yra tokių advokatų, kurie bijo eiti į teismą. Gal mūsų toks yra? Ar patartumėt keisti advokatą?

Nukentėję

Atsakymas
Tokią bylą, kaip Tamstų, galima išskelti remiantis dviem pagrindais: 1. susitarimu (contract) ir 2. atsakovo "neatsargumu" (tort).

1. Pirmuoju atveju — ieškovas (plaintiff) sako: "Man buvo pažadėta, kad laiptai ir aikštelės ar kitos vietos bus tinkamai nuvalytos, o pasirodė, kad taip nebuvo padaryta. Aš dėl to nukentėjau, taigi man turite apmokėti nuostolius".

Tiesa, kad susitarimas gali būti padaromas žodžiu (su kai kuriomis išimtimis) ir jis pilnai galioja. Tačiau jei pasirašoma sutartis, kaip Tamstos pasirašėte (lease), ta sutartis "apima" visą susitarimą ir žodžiu padaryti pažadai negali "pakeisti" rašytos sutarties. Teisiškai sakoma, kad jei padarome pasižadėjimą žodžiu, prieš pasirašant sutartį arba tuo pačiu metu, kai pasirašoma sutartis (prior and contemporaneous verbal statements), —tie žodžiu padaryti pasižadėjimai negalioja ir, reikalui esant, teismas nekrepia į juos dėmesio (not admissible).

(Faktas, kad Tamstos pasirašėte, jog "ištikus kokiam nelaimėi prieš nuomojamą patalpų, Tamstos nesikabinsite prieš namų savininko" greičiausiai nebūtų teismo imamas dėmesin, nes tokios klauzulės paprastai laikomos prieštaraujančiomis vadinamajai "public policy").

2. Antruoju atveju — remiantis namų savininko arba jo ūkvedžio "neatsargumu" (negligence)— Tamstom reikėtų įrodyt, jog namų savininkas turėjo pareigą žiūrėti, kad laiptai ir kitos vietos būtų tinkamai apvalytos ir kad tą ryš, kai Tamstos vyras susižeidė, ten buvo pavojingos sąlygos, apie kurias namų savininkas žinojo arba privalėjo žinoti, ir kad tų sąlygų pasekmėje Tamstos vyras susižeidė.

Tai yra labai sunkiai įrodomas reikalas. Todėl manau, kad iš esmės Tamstų advokatas tiksliai painformavo. Jis, matyti, stengiasi susitarti su namų savininku ir iš jo išgauti kokią sumą Tamstų nuostoliam padengti. Paprastai namų savininkai, kurie išnuomoja butus dideliuose "apartment" namuose, nenori nustoti savo nuomininkų ir jų draugų vadinamojo "good will". Kadangi jie turi užtenkamo draudimo, už kurį brangiai moka, jie duoda instrukcijas draudimo bendrovėm perdaug nesiderėti, jei iš jų nedaug teieskoma.

LAISVĖS KOVOS METAIS

Kviečiame talkon DARBININKUI

DARBININKO administracija iš savo pusės daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. Palyginus su pirmąja kaina prieš 50 metų, DARBININKO prenumerata šiandien turėtų būti triguba — apie 10 dol. Tuo tarpu DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 7 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis.

Norėdama ir toliau už tą kainą DARBININKĄ išlaikyti, administracija šaukia talkos. DARBININKUI reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Tam tikslui dabar skelbiamas DARBININKO vajeaus ir naujiems skaitytojams daroma nemaža nuolaida.

Kas prisijus 2 dol., DARBININKĄ gaus iki šių metų pabaigos. Kas prisijus 7 dol., gaus 1968 ir 1969 metams. Kas suras 5 naujus prenumeratorius, gaus dovanai lietuviškų knygų už 10 dol.

Kviečiame užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems, kurie DARBININKO dar neskaito. Paraginkite draugus bei pažįstamus, kad užsiprenumeruotų papiginti arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Administracija gauna nemažai tokių prašymų iš kitų kraštų ir pačios Amerikos.

DARBININKO skaitytojų talka šiais 1968 reikšmingais metais surasti naujų skaitytojų padės administracijai ilgiau išlaikyti nekeliant DARBININKO prenumeratos. Jei kiekvienas pasiryš prisidėti prie vajeaus ir paieškoti naujų skaitytojų, nebus sunku to pasiekti.

Palengvinti išsiųsti prenumeratorą, dedama ši atkarpa. Prašome iškirpti, užpildyti ir pasiūsti adresu:

DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašu siųsti DARBININKĄ metams

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsakė

Siunčiu už prenumeratorą \$....., aukų \$....., viso \$.....

Išlaikė žurnalų gyvastį

Brolio Didako Pauliukaičio, O.F.M., mirties proga

Spalio 7 lietuvių pranciškonų šeimą aplankė mirtis. Iš Brooklyno vienuolyno ji išsivedė brolių Didaką Pauliukaičių, O. F.M., dar jauną žmogų, vos sulaukusį 44 metų amžiaus. Nors jau ir anksčiau jautėsi nestiprus, bet mirė staiga. Krito, ištiktas širdies smūgio, ties vienuolyno durim, eidamas prie gydytojo.

Brolis Didakas Pauliukaičis platesnei lietuvių visuomenei mažiau tėra žinomas. Būdamas pas pranciškonus, jis visą laiką, beveik per dvidešimt metų, dirbo spaustuvėje. Čia buvo jo pilno veikimo sritis. Šiuo darbu jis ir užsitarina lietuvių pranciškonų bei visuomenės pagarbos ir dėkingumo. Brolio Didako gyvenime tikrai yra įdomių atžvilgių, kuriuos, bent po mirties, reikalinga atskleisti.

Pas lietuvius pranciškonus

Brolis Didakas, anuomet Vincentas Pauliukaičis, pas lietuvių pranciškonus atvyko labai anksti. Mes jo sulaukėme tada, kai turėjome tik vienintelį vienuolyną Greene, Maine. Kokios ateities galėjo tikėtis tasai jaunas žmogus? Atsimintina, kad jis buvo gimęs Kanadoje, Montreale mieste, o lietuvių pranciškonai anuomet visi buvo ką tik atsikraustę iš tremties. Lengva išvaizduoti skirtumus, kurie neišvengiami tarp skirtingos padėties bei auklėjimo žmonių.

Bet tie skirtumai neatbaidė Vincento Pauliukaičio. Šeimoje gautas auklėjimas jį traukė prie lietuvių vienuolių. Jis mielai prisijungė prie mūsų 1947 m., jau gerai prasilavinęs moksle ir atlikęs karinę tarnybą. Dirbo, kas jam buvo skiriama. Naujokyną atliko Kanadoje, artimai susipažindamas su savo gimtojo krašto pranciškonais. Vienok tai jo nepaveikė. Brolis Didakas, padaręs laikinius įžadus, grįžo pas lietuvius į Mainą. Tai įdomus atvejis, žinant kiek Kanadoje ir Amerikoje gimusių lietuvių jaunuolių nueina į kitataučių vienuolijas. Lietuviškosios jiems atrodo svetimoms.

Broliui Didakui Pauliukaičiui gi lietuvių pranciškonų būrelis, vos tik įsikūręs po II pasaulinio karo Amerikoje, atrodė savas, čia jis prisitaikė ir praleido visą gyvenimą, meldamasis bei sunkiai dirbdamas. Vyresnieji jį pramatė spaustuvės darbui, ir šioje srityje leido lavintis. Jis greit tapo specialistas ir pagrindinis mūsų spaustuvės Brooklyne ramstis.

Prie spaustuvės darbo

Spaustuvės darbas yra sunkus, sudėtingas ir pilnas įtampos. Retai kas iš pasauliečių jį pasirenka, nors čia, Ameriko-

je, pas kitataučius yra labai gerai atlyginamas.

Brolis Didakas Pauliukaičis, kaip vienuolis, dirbo be jokio atlyginimo. Būdamas stiprios fininės sudėties, jis pajėgė labai daug užsimoti ir atlikti. Per 19 metų brolis Didakas atspausdino visas iš pranciškonų spaustuvės išėjusias knygas ir visus žurnalus. Kaip neapmokamas darbininkas, jis savo auka prailgino arba tiesiog išlaikė kaikiurių žurnalų gyvastį. Juos buvo galima spausdinti už pigesnę kainą arba veltui.

Čia ypatingai paminėtinas kultūros žurnalas "Aidai". Nuo pat persikėlimo į Ameriką, neskaitant pirmųjų metų, visus "Aidų" numerius atspausdino brolis Didakas. Jis, kiek tik galėjo, stengėsi gražiai paruošti iliustracijas, išlyginti jautrų tekstą ir nesivėluoti. Gyvenant žurnalo redaktoriams kitame mieste, brolio Didako apskrumas ypatingai buvo reikalingas.

Jis dirbo ko nuoširdžiausiai. Pasiryžęs ką nors atspausdinti paskirtu laiku, nepaisė viršvalandžių. Prašomas eiti poilsio, teisingai, kad išversias — nesas dar pavargęs. Atrodydavo, lyg kaltas, kad per ilgai dirba, ir būdavo paliekamas karštais iš savotiško gailesčio.

Tokio pasiaukojimo pagrindas buvo ištikinimas, jog darbuojasi Dievui ir savo tautos žmonėms. Brolis Didakas gerai žinojo, kad jo atspausdinta knyga ar žurnalas pasiekia žmones tolimiausiose pasaulio kraštuose. Jam buvo aišku, kaip šiais laikais sunku išeiti knygai, kai spausdinimo kainos aukštos, o skaitytojų mažai. Čia brolis Didakas ir suvokė savo misiją. Išleisdamas į pasaulį knygas bei žurnalus, jis jautė, kad jie neša šviesą lietuviui, laukiančiam jos kur nors pasaulyje. Jis taip pat suprato, kad geros spaudos šviesa negėsta. Žmogus gerą veikalą paskaito ir po labai daug metų. Ypatingai mes kalbėdavom, kad jo atspausdintos knygos bei žurnalai kada nors pasieks Lietuvą ir bus tenai dvasinis maistas išalkusiam tiesos žmogui.

Bet spaustuvės darbas, atliekamas per daugelį metų blogose patalpose, emė neigiamai veikti brolio Didako sveikatą. Iš pradžios pradėjo skųstis reumatizmu, paskui jau ir širdim. Padėties pakeisti nebuvo įmanoma. Iš vienos pusės, velionio įsibėgėjimas dirbti, iš kitos pusės, viltis skubiai paruošti tinkamesnes spaustuvei patalpas stiprino jį sunkesnėse valandose. Brolis Didakas su didžiausiu dėmesiu klausydavosi kalbų apie projektuojamą Kultūros židinį, kur pramatomas tinkamas kampas ir naujai spaustuvei. Deja, byla dėl žemės užsi-

tęsė ilgokai. Dabar gi, kai jau konkrečiai žengiame prie statybos, brolio Didako nėra.

Paskutinė kelionė

Mes jį su giliu skausmu išlydėjome į aną pasaulį — pirmiausia maldomis Shalins šermeninėje Brooklyne, paskui jau vienuoliškėmis laidotuvėmis pranciškonų centriniame vienuolyne Kennebunkporte, Maine. Į šį mūsų vienuolyną velionis buvo atvežtas lėktuvu spalio 10, padėtas naujoje koplyčioje, apgiedotas ir apverttas. Laidotuvės, vadovaujant provinciolui ir dalyvaujant velionio giminėms, pranciškonams iš kitų vienuolynų, šv. Antano gimnazijos mokiniais ir būreliui pasauliečių, įvyko spalio 11. Bendras mišias laikė 12 kunigų prie atviro karsto.

Pagaliau brolis Didakas Pauliukaičis buvo išlydėtas į gretimą Biddefordo miestelį — į vienuolių pranciškonų kapines. Maino rudens diena buvo labai saulėta ir jauki. Rudens spalvomis pasidabinę medžiai pakelėse atrodė lyg iškilmingos vėliavos. Šviesi diena buvo tinkama paskutinei kelionei velionio, kuris savo darbu bei gyvenimu skleidė šviesą. Mes maldose prašėme Viešpatį taip pat amžinos šviesos jį sielai, prie kapo giedodami Viešpaties Angelas.

Mes taip pat dėkingom širdim prisimenam visus tuos, kurie maldomis, atsilankymu, gailėsiu bei užuojauta, Brooklyne ir Kennebunkporte, prisidėjo prie brolio Didako Pauliukaičio išlydėjimo į aną pasaulį.

T. Leonardas Andriekus, OFM
Provinciolas

BALTIMORĖS ŽINIOS

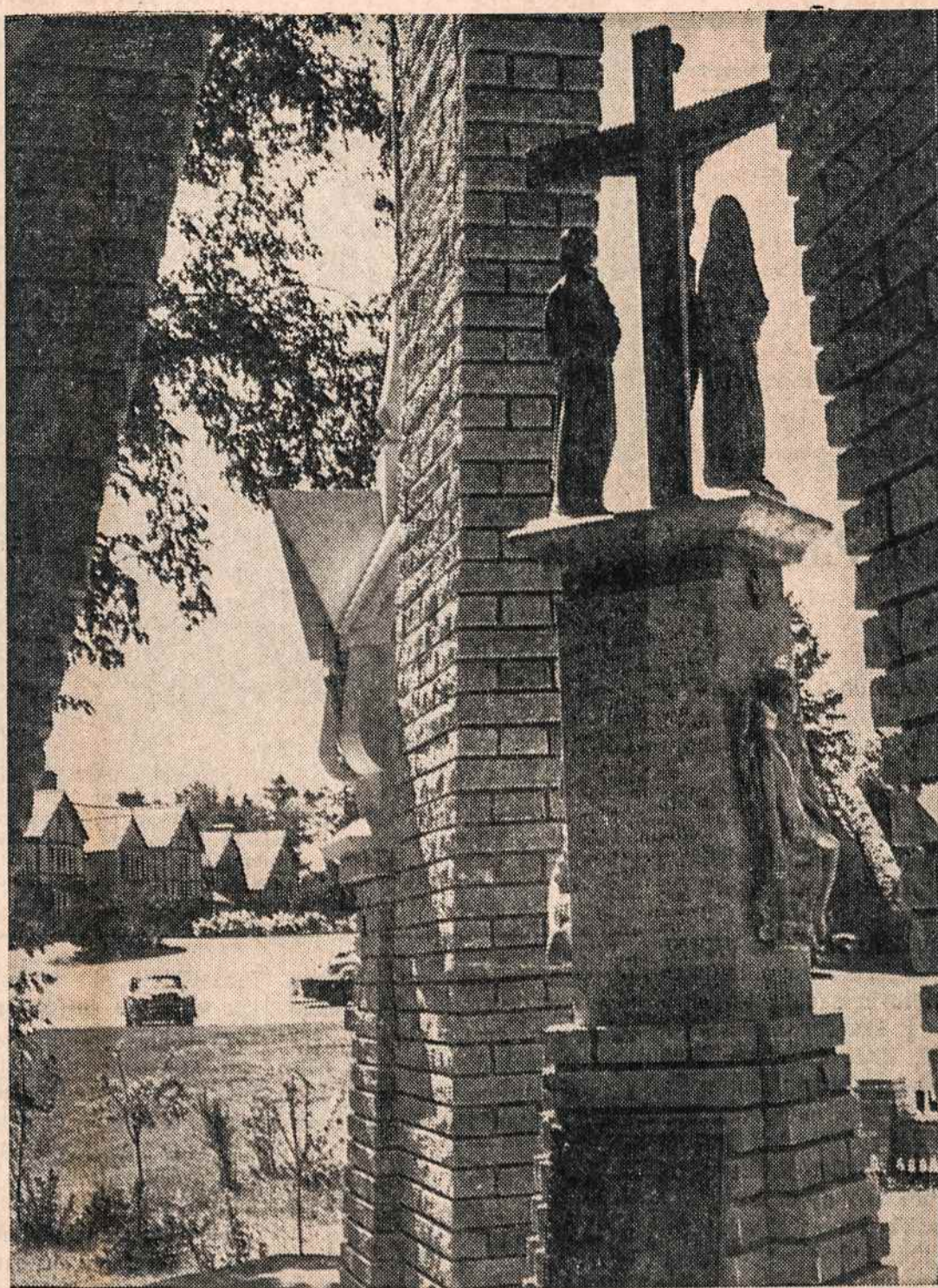
Kalėdėjimas, metinis parapičių lankymas, pradėtas spalio 8. Kunigai A. Dranginis ir Antoszewski aplankys visus, palaimins namus ir paliks šeimoms paplotėlių Kalėdom ir kalendorių N. Metams. Kiekvieną sekmadienį iš sakyklos bus pranešta, kokios gatvės bus kalėdojamos. Taip pat bus pranešta ir per lietuvišką radiją.

Suaugusių klubo susirinkimas buvo spalio 13. Išrinkta nauja valdyba, kalbėta apie Halloween vakarą, kuris rengiamas spalio 26 šv. Alfonso mokyklos salėje. Gražiausiam kostiumam ir kaukėm bus teikiamos premijos.

40 valandų atlaidai prasideda spalio 20 d. 10 v.r. Didysis parapijos choras ir mokyklos vaikai dalyvaus procesijoje. Visi parapijos nariai kviečiami dalyvauti šiuose atlaiduose. Atlaidai baigsis mišiomis ir procesija spalio 22 vakare.

Magdalena Zalegirienė, pirmos kartos lietuvė, ilgai gyvenusi Baltimorėje ir sulaukusi gražios senatvės, staiga mirė spalio 6. Velionė buvo susipratusi lietuvė ir ištikima šv. Alfonso parapietė, padėjo rengti įvairius parengimus. Sūnus Jurgis ilgą laiką giedoja parapijos chore. Gedulingos mišios buvo aukotos už jos sielą su trimis kunigais spalio 9. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuilūdę sūnus Jurgis, Galkas, Juozas ir dukra Viktorija.

Jonas Obelinis

Stacijos Kennebunkporte

INFORMACIJOS SEMINARO PROGRAMA

Spalio 19, šeštadienį, 1 val. iki 7 val. vak. 48 Green St., Lietuvių Klube, Waterbury, Conn., įvykstančiame informacijos seminare diskusijos vyks trijose sesijose — simpozijumose su trimis 10 minučių įvadinais pranešimais kiekvienoje sesijoje.

I-ji Sesija

1. Lietuvos laisvės klausimo kėlimas gatvėse ir aikštėse — Gintaras Slapkūnas, Waterbury, Conn.
2. Lietuvių liaudies meno padarai Amerikoje — Dalia Dzikiene, Hartford, Conn.
3. Amerikiečių organizacijų ir susirinkimų naudojimas — Zenonas Seliokas, Southbury, Conn.
4. Diskusijos.

II-ji Sesija

1. Amerikiečių radijo ir TV Lietuvos klausimui — Gabrielius Mironas, Philadelphia, Pa.

— Lietuvos posto 154 jautienos vakarienė bus spalio 20 Eastern Center ir Eastern Av. Pradžią 1 v., baigsis 6 v.v. Be jautienos bus ir kitų skanių valgių. Sokiam gros orkestras. Bilietus prašom iš anksto išgauti.

Magdalena Zalegirienė, pirmos kartos lietuvė, ilgai gyvenusi Baltimorėje ir sulaukusi gražios senatvės, staiga mirė spalio 6. Velionė buvo susipratusi lietuvė ir ištikima šv. Alfonso parapietė, padėjo rengti įvairius parengimus. Sūnus Jurgis ilgą laiką giedoja parapijos chore. Gedulingos mišios buvo aukotos už jos sielą su trimis kunigais spalio 9. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuilūdę sūnus Jurgis, Galkas, Juozas ir dukra Viktorija.

Jonas Obelinis

2. Lietuvos byla viešojo spaudoje — Lyvia M. Garsienė, Wattertown, Conn.

3. Lietuviškos informacijos šaltiniai ir viešosios bibliotekos — Antanas Sabalis, Woodhaven, N.Y.

4. Diskusijos.

III-ji sesija -A)

1. Lietuvos klausimas rinkiminėje kompanijoje — Aleksas Vakselis, Richmond Hill, N.Y.
2. Mūsų informacijos dabartinis stovis — Romas Kezys, Middle Village, N.Y.
3. Organizuotos informacijos galimybės — Antanas Mažeika, Jr., So. Ozone Park, N. Y.
4. Diskusijos.

III-ji sesija -B) anglų kalboje — lygiagrečiai su lietuviškąja sesija.

1. Lithuanian Freedom and public opinion — Mr. Antanas Mažeika, Jr.
2. American Organizations — forum for the Lithuanian cause — Mrs. Gloria Biliūnas, Stamford, Conn.
3. The Mechanics of Information — Mrs. Lyvia M. Garsys.
4. Discussion.

Seminare dalyvauti kviečiami visi suinteresuotieji — moksleiviai, studentai, jaunesnioji karta ir vyresnieji — iš viso Atlanto pakraščio Seminarą organizuoja Conn. LB apygarda, vykdo politinis ir jaunimo komitetai. Papildomai informacijai kreiptis į Romą Keniausytę, 77 Pierpont St., Waterbury, Conn. Tel. (203) 756-5333.

Kaip atvykti į informacijos seminarą

Važiuojant automobiliu: A. Iš Merritt Parkway, važiuoti Rt. 8 į šiaurę. Išvažiuoti Waterbury So. Leonard St. — Washington Ave. Exit, važiuoti

toliau palei Rt. 8 keturius blokus iki antros šviesos, kur, po tiltu (tiesiog — laikantis gatvės vidurio), įvažiuoti į Riverside St. Pirma gatvelė į kairę bus Green St. Antrame bloke dešinėje — Lietuvių Klubas, 48 Green St.

B. Rt. 8 iš šiaurės, išvažiuoti pirmu išvažiavimu po Rt. I-84 sankryžos, Washington Ave. Exit, apvažiuoti veik pilną ratą kairėn, įvažiuoti į Riverside St., toliau sekti "A" instrukcijas.

C. Važiuojant Rt. I-84 nuo Hartford ar nuo Denbury (iš N. J. ar Penn. per Tappan Zee tiltą ar iš Manhattan — Saw Mill River Pkwy) Waterburyje, Rt. 8 sankryžoje, sukiti į Rt. 8 South link Naugatuck-Bridgeport. Tuoj išvažiuoti Washington Ave. Exit. Toliau sekti "B" ir "A" nurodymus.

Pranešę atvažiuoti autobusu ar traukiniu bus pasitikti stotyse. Rengėjai

IŠ VISUR

— Teatro festivalis Chicagoje įvyks Padėkos dienos savaitgalyje. Jis bus užbaigtas iškilmingu banketu gruodžio 1. Bus meninė programa, šokiai; pagerbti teatro darbuotojai.

— **Pulgis Andriūšis**, atvykęs iš Australijos į LPLB III seimą, eilėje lietuvių kolonijų dalyvaus literatūros vakaruose. Spalio 15 iš Los Angeles išskrido į Australiją. Šiuo metu P. Andriūšis redaguoja savo raštus, kurių išeis trys tomai. Pirmas jau išspausdintas. Leidžia Liet. Enciklopedija.

— **Dail. Jadvygos Paukštie**nės darbų paroda vyksta spalio 12-31 Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

— **Aldona ir Vytautas Kamantai** persikėlė gyventi iš Clevelando į Chicago. Jų naujas adresas: 17 W 722 69th Str., Westmont, Ill. 60559. Tel.: (312) 968-7598.

— **Lietuvių Fondas** planuoja nario ženklukus ir liudijimus su simboliu — raudonas žibintas su LF raidėmis. Ženkliuką galės įsigyti kiekvienas Lietuvių Fondo narys. Liudijimą gaus tie nariai, kurie bus įstoję į LF narius iki šių Lietuvos laisvės kovos metų galo.

— **Lietuvių Studentų Sąjunga** suvažiavimas įvyks lapkričio 28-30 Chicagoje, Sheraton viešbutyje. Suvažiavimą rengia Chicagos skyriaus valdyba, kuriai pirmininkauja Algis Ankus.

— **Tadas Degutis**, lietuvis pranciškonas, rugsėjo 22 Nekalto Prasidėjimo šventovėje Washingtono iš vyskupo augziliaro priėmė diakonato šventimus kartu su kitais šešiais klierikais.

— **Aloyzo Barono** romanai "The Third Woman" išverstas į anglų kalbą. Išleido Manyland Books leidykla. Kietais viršeliais, su P. Jurkaus aplanku. Kaina 5 dol.

PUTNAMO SESERŲ SUKAKTIS

Spalio 15 sueina 50 metų nuo Nekalto Pradėjimo Marijos Seserų Kongregacijos įsteigimo. Šį aukštinį jubiliejų seserys paminės spalio 20 Putnam, Conn.

Ta proga įvyks akademija 2 v. popiet. Joje kalbės Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas, kun. R. Krasauskas iš Romos ir kongregacijos vyriausioji vadovė — Motina M. Aloyza. Meninė dalį išpildys iš Chicagos atvykusi solistė Prudencija Bičkienė ir prof. Vytautas Marijošius.

Padėkos mišias aukos prel. P. M. Juras, o pamokslą sakys prof. kun. St. Yla. Po mišių bus vaišės.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

1000 dol. Antanas Ramanauskas (testamentu palikimas).

1000 dol. Marcelė Garolis, Verona, N.J.

250 dol. Anicetas Grigaliūnas, Davenport. Iowa (jau anksčiau aukojo 500 dol.).

200 dol. T. A. Bernatonis, Vokietija.

Po 100 dol.: Jonas Zemaitaitis, Brooklyn, N.Y.
E. Pavelites, Brooklyn, N.Y.

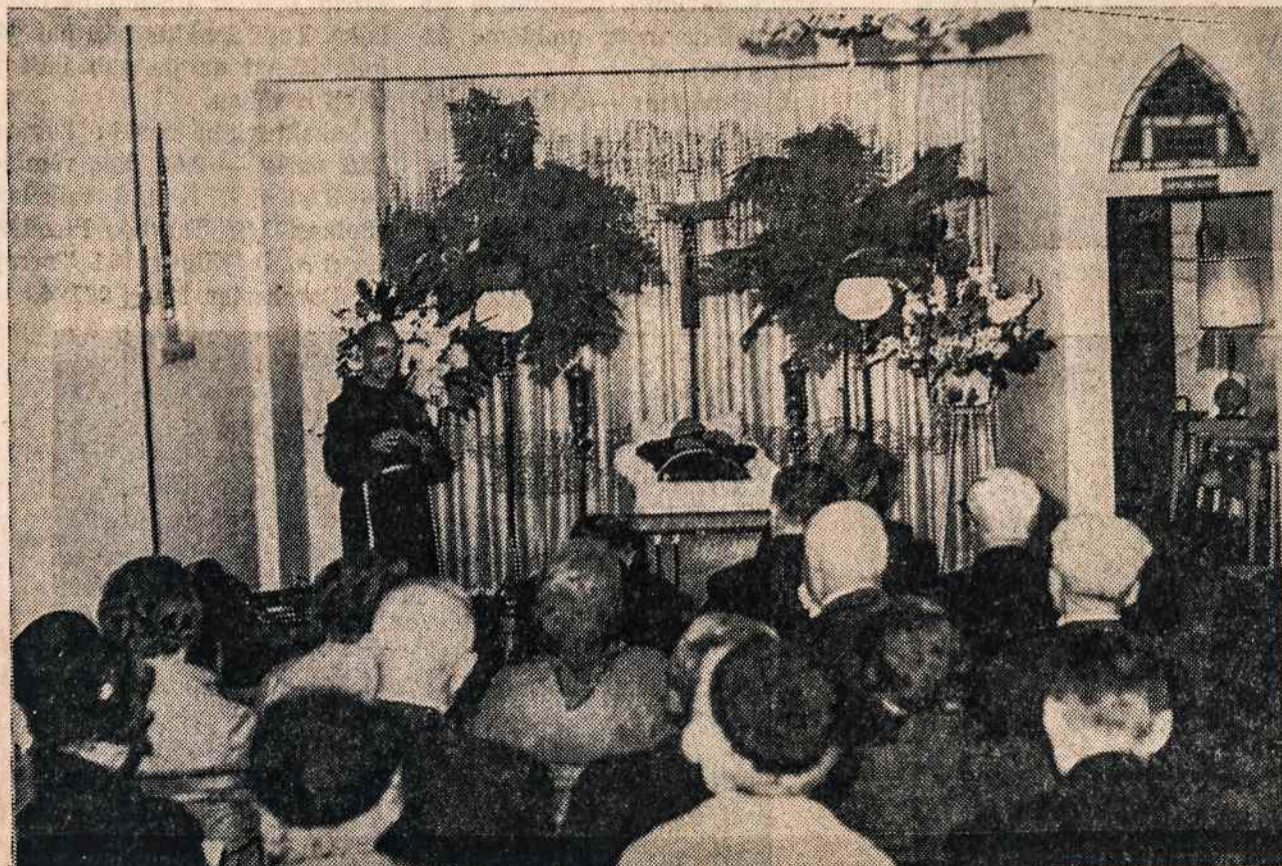
A. a. Antano Kirkylos laidotuvėse vietoj gėlių statybai aukojo:

20 dol. Lietuvių Veteranų Ramovės N.Y. skyrius.

10 dol. J. Liaukus ir šeima, Woodhaven, N.Y.

Visiems aukojusiems teatlygina Visagalis!

Jamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiamė kilniai darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite donia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistumtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

Brolio Didako Pauliukaičio, O.F.M., laidotuvės. M. Šalinskienės laidojimo koplyčioje Woodhavene kalba pranciškonų provinciolas Tėv. Leonardas Andriekus.

ANDRIUI TRAINAVIČIUI

mirus, jo dukrai dr. Birutei ir dr. Vaclovui Paprockui bei visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Dr. V. INGELEVICIUS su šeima

Sventė širdy — darbas rankose

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Informuoja: JAV Atlanto Rajono LSS-LSB Vadijos

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

ŽVILGSNIS SKAUTIŠKON PRAEITIN

PS. B. KIDOLIENĖ

New Yorko vyr. skaučių židinys pradėjo naujus skautiškus metus, sušaukdamas židinio narių sueigą. Tačiau ši pradinė sueiga buvo neeilinė. Ji buvo ypatinga net keliais atvejais.

Pirmausia, sueiga įvyko didelės skaučių bičiulės ir rėmėjos Birutės Novickienės namuose. Ji drauge su viešnia v.s. Viktorija Čečetiene pravedė tikrai įdomų pašnekesį apie skautų-čių kūrimąsi nepriklausomoje Lietuvoje ir apie patį skautavimą, kada Liet. Skautų Sąjunga buvo dar gana jauna, nuo įsikūrimo iki bolševikų okupacijos.

Sioje sueigoje dalyvavo taip pat ir jaunosios N. Y. Neringos tunto vyr. skautės, vyr. sk. akademikės ir vyr. sk. kandidatės.

B. Novickienė pradžioje pasveikino visas susirinkusias, kurių buvo tikrai gražus būrys, ir toliau perdavė sueigos einausius reikalus vesti židinio pirmininkei vyr. sk. sl. Živilėi Jurienei. Sesė Živilė padarė trumpą praėjusių metų veiklos apžvalgą ir sueigai pristatė dvi naujas židinio nares, būtent: ps. Giedrę Budreckienę ir vyr. sk. sl. Rimą Gudaitienę. Aptartai ateities planai, pareikšti sumanymai ir nustatyta data kitai sueigai.

Toliau buvo pašnekesys, kuriame B. Novickienė prisiminė praeitį, Skautų Sąjungos kūrimosi laikotarpį. Nors skautų sąjūdis, įsteigtas Baden-Powellio 1907 metais, buvo dar labai jaunas, tačiau kai kurie lietuviai moksliečiai, ypač I-jo karo metu Rusijoje, jau buvo įsijungę į skautiškus vienetus. Ji perdavė savo išpūdžius, kada dr. J. Alekna 1918 Vilniuje jai pareiškė, kad ši organizacija gali daug gero duoti lietuviškam jaunimui, ir stačiai pasakė: padėk mums!

Isteigta Skautų Paspirties D-ja pagal Petrapilyje išdirbtą dr. J. Alekno ir v.s. V. Šenbergo projektą. Šion draugijos viena iš pirmųjų įstojo B. Novickienė.

1919 birželio 27 dr. J. Alekna tampa Skautų Paspirties D-jos pirmininku ir pirmuoju Skautų Sefu.

Kūrėsi skiltys. Pirmoji mišri skiltis įkurta Vilniuje kapt. Petro Jurgėlos-Jurgelevičiaus. Kaune pirmąją skiltį įkūrė K. Vaitkus.

Toliau v.s. Čečetienė papasakojo apie savo pirmuosius išpūdžius lietuvių skautų tarpe. Įstojuši į skautų organizaciją Rusijoje, grįžo Lietuvon 1922 ir įsijungė į lietuvių skautų judėjimą. Tuomet dar skautišką jį darbą dirbo bendrai ir broliai ir sesės. Sesės vienos tačiau ruošdavo savo draugovių sueigas. Visai atskirai veikė rusų, lenkų ir žydų draugovės.

Draugovių veiklos kelias buvo gana sunkus. Neturėjo patalpų sueigom, trūko vadovių. Dvės sukruito ruošti gabesnes mergaites skiltininkėm. Paruošus jaunų, energingų vadovių, skautės pradėjo jaustis tvirčiau, ir 1923 iškilo mintis, kad būtų galima skirtis nuo brolių ir veikti mergaitėm atskirais vienetais. Atsirado Skaučių Skyrius, kurio pirmoji vadovė buvo Vaitkuvienė. Nustatytos sesių uniformos. Jau ir provincijoje kūrėsi nauji vienetai-draugovės. Kadangi paskiros draugovės nešiojo skirtingų spalvų kaklaraiščius, nutarta juos suvienodinti. Tokiu būdu apipavidalintos sesių uniformos. 1923 Eigulių miške įvyko pirmoji mergaičių stovykla. 1924

MIELI BROLIAI IR SESĖS,

Sukaktuviniai metai jau eina prie galo. Dar lieka juos iškilmingai užbaigti lapkričio 1 dienos iškilmingomis sueigomis. Svarbūs ir nuotaikingi lietuviškajai skautijai šie 1968 metai. Ilgam laikui užteks prisiminti jų.

Vienetai prašomi savo lapkričio 1 d. sueigas kuo vaizdžiau aprašyti ir kartu su nuotraukomis prisiųsti "Skautų Pastogės" redakcijai.

Juk mūsų noras yra, kad lietuviškoji visuomenė žinotų, kaip skautai gyvena, ką dirba.

ps. B. Kidolienė

Skautės su savo rėmėja Birute Novickiene 1924 m. prie Karo muziejaus Kaune. Iš k. į d. I-je eilėje Slučkaitė, Masiulytė (Panevėžys), II-je eilėje A. Veitaitė, M. Gricevičiūtė (Šiauliai), V. Setponaitytė-Bulokienė, B. Novickienė (Kaunas), A. Blynaitė (Panevėžys), Šenbergienė, V. Šikeraitė-Čečetienė (Kaunas), III-je eilėje Petkevičiūtė (Pan.), Siundžiūtė (Marijampolė), J. Bainskaitė-Jonaitienė (Naumiestis), Bradauskaitė (Lazdijai), Staugaitytė (Marijampolė).

pirmasis vadovių suvažiavimas. Tais pačiais 1924 sesės atsiskyrė nuo bendros su broliais veiklos ir pradėjo veikti savarankiškai, kaip atskira šaka. Jom daug talkininkavo B. Novickienė.

1930 skautai susilaukė pagalbinių. Į skautišką darbą įtraukta visa eilė mokytojų — vadovų.

B. Novickienė ir v.s. Čečetienė vaizdžiai prisiminė stovyklavimą Lietuvoje. Visi žinome Lietuvos gamtos grožį, ir neuostabu, kad lietuviai skautai tapo ištikimi gamtos draugai. Skautų įstatai buvo kiekvieno skauto-ės laikomi didelėje pagarboje ir ištikimai vykdomi.

MAŽŪJŲ SKAUTŲ STOVYKLA KENNEBUNKPORTE

Papildomoji V-ji tautinė stovykla Atlanto rajone praėjo su dideliu pasisekimu. Joje daugumoje stovyklavo jaunesnieji rajono skautai — vilkiukai ir paukštytės. Šią stovyklą prigludė lietuviai tėvai pranciškonai Kennebunkport, Maine.

Stovyklautojai buvo apgyvendinti palapinėse tėvų pranciškonų sodybos ribose, gi maitinosi vienuolyno gimnazijos valgykloje.

Nors buvo jau vasaros galas, bet oras pasitaikė gana palankus. Aplinka graži, o mažųjų nuotaika puiki, entuziazmas didelis.

Gražiose sodybos pievų kraščiuose ankstyvųjų rugpiučio 18 rytą išaugo eilės tvarkingai išrikuotų palapinių. Aplink jas triušė skautiškas, atžalynas. Netrukus jau ir viskas sutvarkyta, ir virtinės išsirikiavusių vilkiukų žengė dainuodami į valgyklą pietų.

Praktišką skautavimo dalyką visuomet buvo pirmaeiliai skautiškoje veikloje. Vertinami visi skautiški papročiai. Net pats Baden-Powellis, 1923 apsilankęs Lietuvoje, pamatęs ir pažinęs lietuvių skautus, nesigailėjo jiems pagyrimų ir gėrėjosi jais.

Jos nuoširdžiai patarė kiekvienai jaunesnei amžiaus skautei įsigyti ir atidžiai perskaityti skautiškus vadovėlius mergaitėm: Skautybė Mergaitėm — parašyta Baden-Powellio ir išversta į lietuvių kalbą O. Saulaitienės, išleista 1938 Lietuvoje ir Skautybė Lietuvai, išleista Liet. Skaučių Sesių 1963. Šie vadovėliai api-

ma skautybės istoriją, liet. skautų — čių įsikūrimą ir istoriją. Iš jų įgytas žinias laikyti savo gyvenimo kelrodžiu žengiant skautišką keliu tremtyje. Taip pat negalima užmiršti ir pagal išgales ir sugebėjimą talkinti kultūriniam reikalui iš-eivijoje, tuo atiduodant savo įnašą Tėvynei.

Pabaigus oficialią sueigos dalį, pasivažiavome kavute. Prelegentės papuoštos rudens gėlėmis ir židinio vardu jom įteikta po kuklią dovanėlę — medžio drožinį. Židinio sesės, kupinos gražių išpūdžių ir pasisėmę nemažai dvasinio peno, skirstėsi į namus, dėkingos abiem už tikrai neeilinę sueigą.

Nors jų jaunos kojos ir dainelė dar nevisai derinos, tačiau džiaugsmo nušviesti veideliai spindėjo saulėje, o žvalios, nekantros akutės ieškojo staigmenų. Na, o staigmenų čia nestigo; skautis valgiai, linksmi žaidimai, baseinas, jūra, laužai.

Nors laužai vyko prie netikros ugnies, bet jų programos buvo linksmos ir įdomios.

Gerų vadovų priežiūroje niekas iš stovyklautojų nenuobodžiavo. Gražu buvo žiūrėti į mažuosius, apsirengusius tvarkingomis skautiškomis uniformomis, tvarkingai visur žygiuojančius ir traukiančius lietuviškas patriotines ir skautiškas dai-

nas. Viskas čia vyko kartu. Ir žaidimai, ir užsiėmimai, ir įvairūs pasirodymai.

Savaitei baigiantis, rikiuotė ir dainelė pasidarė darnesnė. Iš saulėj nudagusių veidelių galėjai išskaityti, kad jaunos širdelės liūdno, nes baigėsi stovykla.

Gaila, kad tolimesnių vietovių jaunieji negalėjo čia dalyvauti.

Visi išsiskirstė į namus kupini išpūdžių ir neužmirštamų stovyklų praleistų valandų. Visi skardžiai atsisveikino "Iki pasimatymo kitoje stovykloje!"

ps. J. A. Starėnas

Vilkiukai su savo vadovais Kennebunkporte

Prie maudymosi baseino

SPORTAS

SEKMDIENIŲ FUTBOLAS

Ateinantį sekmadienį Lietuvos Atletų Klubo pirmoji futbolo komanda žaidžia pirmenybių rungtynes vėl namie, t.y. Atlantic Ave. ir Fountain St., East N.Y. Mūsų priešininku yra Yonkers SC. Po pereinčio sekmadienio gero pasirodymo į šias rungtynes galima žiūrėti su pasitikėjimu. Rungtynių pradžia 1 val. Pirmenybių lentelėje dabar LAK iš 12 komandų stovi 6 vietoje.

Seštadienį mažučiai, dar vis einą be pralaimėjimo, žaidžia prieš Doxa, Eintracht Oval, Astoria LI.

LAK: DALMATINAC 2:2 (0:1)

Negalima buvo atpažinti mūsų futbolininkų šiose rungtynėse. Prieš individualiai žymiai pranašesni priešininką sukovota ambicingai ir ryžtingai. Ak, kad mūsų vyrukai visose rungtynėse idėtų tiek nuosirdaus kovingumo. LAK žaidė šios sudėties: Jankauskas; Malinauskas I, Budraitis, Remezas II, Kreicas; Vainius II, Mrozinskas; Malinauskas II, Klivečka II, Trampas, Bandžiukas (Sileikis). Pradžioje rungtynių atrodė, kad mūsų šiek tiek kailio neišneš. Priešininko puolimas be paliovos bombarduoja mūsų vartus. Tik laimė ir gerai dirbęs vartuose Jankauskas gelbsti nuo įvarčių. Nors žaidimas ir vyksta prie mūsų vartų, bet geresnės progos mūsų. Klivečka II pasiekia pirmą rungtynių įvartį. Ir antrąjį mūsų įvartį, esant pasekmei 1:1, pasiekia tas pats Klivečka II po puikaus solo praėjimo. Baisu ir pagalvot, ką veikty mūsų puolimas be Giedriaus Klivečkos. Visą rungtynių našatą ištempė gynimas. Viduryje kietas ir tvirtas Remezas II, asistuojamas Budraičio, stabdė juosgolavų puolimus. Pažymėtinas dar kartą mūsų vyriškas kovingumas. Nepavykus kokiame deriniui, nekrista į desperaciją, bet su dar didesniu užsidėgimu stota kovon. Pastebėjome, kiek kartų iš puolimo grįžęs Mrozinskas, draugiškai gelbėdavo vargan patekusį Kreičą.

Net ir kiti mūsų puolikai vydavosi priešininką net iki mūsų baudos aikštės. Antrojo kėlinio pusę teko baigti dešimtyje. Susižeidė Trampas ir, deja, teko patirti, kad negalės žaisti ilgesnį laiką.

Nutylint keletą silpnėsių vietų, visai komandai tenka pagyrimas. Mažas lietuvių žiūrovų būrelis, kuris, atrodo, po panašių rungtynių didės, ejo namo geroj nuotaikoj.

Seštadienį mažučiai pirmenybių rungtynėse įveikė German-Hungarian B 1:0, o jaunučiai turėjo nusileisti Bavarians 0:5.

Atletas

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Jaunas kanadietis Lawrence Day iš Ottawos, drauge su tarptautiniu meistru Donald Byrne, Penna, laimėjo Atlantic Open pirmenybes, abu surinkę po 7-1 tš. Dalyvavo rekordinis skaičius šachmatininkų, būtent 329! L. Day pasigėrėtinai sudorėjo buv. Massachusetts čempioną George Proll, Trenton, N.J. Čia toji partija. Proll žaidė baltais, Day — juodais.

1 P-K4 — P-QB4
2 P-QB3 — N-KB3
3 P-K5 — N-Q4
4 P-Q4 — P-K3
5 N-B3 — P-K2
6 B-K2 — 0-0
7 0-0 — PxP
8 QxP — N-QB3
9 QK4 — P-B4
10 PxP e p. PxP
11 B-R6 — P-B4
12 Q-B2 — R-B3
13 B-KN5 — R-N3
14 BxP — QxB
15 R-K1 — P-N3
16 QN-Q2 — B-N2
17 B-B1 — Q-N2
18 K-R1 — R-KB1
19 N-B4 — N-B5
20 N-Q6 — N-Q5!
21 NxN — RxP!
Resigns

Ką baltieji bedarytų, vistiek sekty matas.

Bostone matysime Igną Zalį, buv. Montrealio čempioną, dalyvaujantį Bostono atvirose šį savaitgalį, kurios vyks Boylstono klube. Bostono čempiono titulą yra iškovoję mūsų vyrai 5 kartus, būtent, P. Tautvaišas, Kazys Škėma ir Ged. Švelkauskas; pastarasis laimėjo 1959 ir 1964 metais.

Raupsuotieji, kurių šiandien yra 30,000, pasiuntė prašymą Vatikanui, siūlydami paskelbti šventuoju belgą kun. Damijoną de Veuster, kuris nustebino pasaulį savo apaštalavimu tarp sergančių raupsais Havajų salose. Sešiolika metų darbuosi tarp tų nelaimingųjų, užsikrėtė ir mirė raupsų liga, subedavo vargan patekusį Kreičą.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS SUKAKTUVINIAI ŽENKLAI

Lietuvių Skautų Sąjungos sukaktuviniai metaliniai ženklai teikiama skautų organizaciją remiantiems asmenims, kaip dėkingumo ir pagarbos pareiškimas. Vietovėse vadovai ir vadovės, įteikdami ženklėlių nusi-pelnusiam rėmėjui, gali drauge įteikti ir kokią rašytą adresą, liudijimą ar pan.

Sukaktuviniai ženklėliai yra dviejų rūšių:

a) visiem LSS-gos nariams — ženklėlis, kurio pagrindinė sukaktuvinių metų emblema žaliame fone, ir

b) rėmėjams — ženklėlis, kurio emblema raudoname fone. LSS nariai (skautininkai-ės, vadovai-ės ir visų laipsnių bei šakų skautai ir skautės) gali patys įsigyti ženklėlių ir jį nešioti. Rėmėjų ženklėliai vietovėse

teikiama skautų organizaciją remiantiems asmenims, kaip dėkingumo ir pagarbos pareiškimas. Vietovėse vadovai ir vadovės, įteikdami ženklėlių nusi-pelnusiam rėmėjui, gali drauge įteikti ir kokią rašytą adresą, liudijimą ar pan.

Ženklėliai užsidedami sukaktuvinės sueigos proga nuo lapkričio 1 d. ir dėvimi neribotą laiką. Tuos ženklus taip pat galima įsigyti ar jie gali būti įteikti ir vėliau.

Sukaktuvinių ženklų kainos: LSS nario — 2.00 dol., rėmėjo — 3.00 dol. Ženklų reikalais rūpinasi LSS Tarybos Pirmios narys s. Č. Kiliulis, 51 Torrey St., Dorchester, Mass. 02124.

Skaučių židinio susirinkime spalio 14 pas B. Novickienę. Iš k. į d. 2. Juriene, I. Garunkštienė, M. Noreikienė, A. Novickas, B. Novickienė, B. Kidolienė ir V. Čečetienė. Nuotr. V. Mažello

Mažosios V-tosios stovyklos vadovybės dalis

Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Auksas, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA USELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

LIETUVIŠKŲ PLOKSTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktelę, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievužė, Augu pas tėvelį, Stikliukėlis.

2. Suk, Suk Ratelį, Vilniaus tautinio choro ir solistų įdainuota 14 liet. dainų: Suk, suk ratelį, Stok ant akmenėlio, Palankė, Bernelis tinginėlis, Mergaičių daina, Nida, Festivalinis valsas, Šeriau, šeriau sau žirgelį, Žalioj lankelėj, Melžėlės ir meistreliai, Dainelė apie tiltą, Per šilęjį jėgą, Naktigonai ir Ramunėlis.

3. Kur Banguoja Nemunėlis, Sol. Algirdo Brazio, įdainuota 16 liet. kūrinių: Kur banguoja Nemunėlis, Svulitas, Patekė aušrine, Siuntė mane motinėle, Piliu stiklėlį, Kur bakužė samanota, Ilgeys, Kur tas šaltinėlis, Aria iš op. "Gražina", Tėve Mūsų, Sveika Marija ir Sventa Naktis.

4. Lietuvos Kanklės: O. Mikulskienė vadovaujant įgrota: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motulę, Rugučiai, Lenciugėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Siuntė mane motinėle, Kepurinė, Per girią, girelę ir Sveikas Jėzau.

5. Tezydi Vėliai Lietuva, Lietuvos Vyčių choro, vadovaujant muz. Faustui Strolia, įdainuota 17 lietuviškų dainų: Eism girion, Beauštanti aušrelė, Vištos, Oi, motinėle, Mergaitė, Kas tas miežio grūdas, Gieda gaideliai, Per Klausučių ulytėlę, Laisvųjų daina, Man liūdna, Daina, daina, Vežė mane iš namų, Šią naktelę, Tu, mano motinėle, Pasisėjau žalią rūtą, Sėdžiu po langeliu ir Vyčių himnas.

7. Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agonėlė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzimdži, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Šią nedėlę, Plaukia Nemunėlis, Munsainiukas ir 5 lietuviškos polkos.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris ilgo grojimo plokšteles, mokama tik penki doleriai. Atskira plokštelė kainuoja 2 dol. (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol. Norį įsigyti papigintų plokštelių, prašomi rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridėdama 50 centų.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekma-
dieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9
FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika
VI 5-6332 ir Romas Kezys TW
4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Vil-
lage, N.Y. 11379.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELES PAPIGINTOM KAINOM

Keturios ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktužė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langelio, Oi berneli vienturi ir Vakaras.

2. Lietuvių Tautiniai šokiai, Švedo ansamblio ir Aitvarų kvarteto 14 liet. šokių: Aštuo-nytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jevero tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakarųškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

3. Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėle, pasakyk, Aunu, anu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lėlijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

4. "Lietuvos Atsiminimų" 25 m. Jubiliejaus koncertas: su solistais ir choru įdainuota: Tėviškės namai, O, ramybe, Oi berneli vienturi, Avietėlė, Myliu tave, Man ne vistiek, Palikta šalis, iš op. "Eglė žalčiū karalienė", Lietuva, iš op. "Gražina". Taip pat "Dominikas ir Motiejus, ir jų draugas Timotiejus".

Šios 4 lietuviškos muzikos ilgo grojimo plokštelės gaunamos už penkis dol. Paskiros plokštelės kaina 1.50 dol. Šių plokštelių yra nedidelis kiekis (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol.). Norį įsigyti prašomi kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridėdama 50 c.

Kas norėtų skelbti Darbininke prašomas skambinti:

GLenmore 2-2923

FAITH
Universal šermentinėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.

"Praying Hands" by Albrecht Dürer

universal
FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbells, Dir.
PL 3-5300

IESKOMA ISTAIGAI MOTERIS, kuri moka rašyti mašinėle rusiškai ir kalba angliškai.

Skambinti: pirmadienį - penktadienį 9 - 5 val.

Tel. 212 - 245-7905

I LIETUVĄ

Geriausia dovana
Vertingiausia dovana
DOVANŲ PAŽYMEJIMAI
J. A. V. DOLERIŲ
PAŽYMEJIMAI
PILNAI GARANTUOTA
GREITESNIS PRISTATYMAS.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI yra vertingiausia dovana ir daug geresnė negu siuntiniai. Jūs giminės tai patvirtins. Todėl, kai planuosite siųsti siuntinį, nesiųskite siuntinio. Geriau siųskite DOVANŲ PAŽYMEJIMĄ ir pamatysite kaip jūsų giminės bus patenkinti.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI įgalina jūsų giminės pirkti specialiose dolerių krautuose per Vneshpoyltorgą geriausios rūšies Amerikos, Vakarų Europos ir vietinės prekes. Jūsų giminės tai patvirtins.

TIK DOVANŲ PAŽYMEJIMAI įgalina jūsų giminės pirkti specialia nuolaidų kaina. Jūsų giminės tai patvirtins. JOKIO MOKESCIO nei siuntėjui nei gavėjui.

RUBLIAI į SSSR
Jei norite giminėm pasiųsti rublių pinigais, mes galim tai padaryti per Foreign Trade banką Maskvoje. Jūsų giminės gaus pilną sumą be atskaitymų. Pristatoma per 10-14 dienų. Už 9 naujus rublius mokama \$10.00. Patarnavimo mokestis \$2.75 už sumą iki \$30.00 ir 10% siunčiamos sumos virš \$30.00. Visi užsakymai pilnai garantuoti ir apdrausti.

UŽSAKYKIT DABAR UŽSAKYKIT VIEN PER INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

REIKALAUKITE KATALOGŲ Autorizuotas American Express Company ir Podarogits Inc. atstovas.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

Jei planuojate ką pirkti ar dovanoti — pirma gaukite katalogėlius apie rašomas, skaičiavimo mašinėles, radio, TV, magnetofonus ir kit. vokiečių ir vietinių firmų gaminius su labai sumažinta kaina. Klauskite: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Cafe Geiger
Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikusia vokiška virtuve: pietūs-vakarėnė
Teatraus kavinėje kur pastatyti automobilį.

Visit Beautiful GRAYMOOR
and enjoy a day of Christian encounter with the Friars
Every Sunday — July through October
Folk Masses: 10:45, 11:45 and 12:45; Novena to St. Anthony 2 PM;
Ecumenical Service and Bible reading with song 3 PM.
Picnic Grounds - Snack Bar - Ample Parking - Gift Shop

WEEKDAY MASS — 11 A.M.
Special arrangements for organizations and groups. For further information write: Fr. Jeremiah Kelliher Graymoor Friars, Garrison, N.Y. 10524; Telephone: GARRISON 4-3671 (Code #914). Write for FREE Visitors' Directory.

H. W. FEMALE
OPERATORS EXPD.
Singer mach. - for ladies robes
Steady - good pay - Union benefits
ALLEGRO GARMENTS INC.
3611 14 Ave. Brooklyn TR 1-0818
Work near Home

Work near home EXP. OPERATORS ON HAIR PIECES — steady work, nice working conditions. CARUSEL PRODUCTS 9 White Street, Bklyn. Call 497-1000 ask for Mr. Ramon.

DISPLAY

B. COLEMAN JONES
INTERIOR DESIGNER
372 Central Park West
New York City
Call 866-6305
We Take Pride in Our Work

ALICIA BEAUTY SALON
Late Nite Thursday and Friday
We make women beautiful
394 Utica Ave., Brooklyn
Tel. 771-8590 Open Sunday

WHITE PLAINS FOR HONEYMOONERS
A Home Away from Home. Everything for the Honeymoon Couple. Catholic Church nearby. Call (914) WH 8-5351 — Mrs. Campbell.

NURSING HOME

SHANES HOME FOR ADULTS
Owned and operated by Registered Nurse, good food, home cooking — Catholic Church within walking distance Upstate N.Y. Call (607) 397-5121 or write 10 Cook Street Worcester, N.Y.

HELP WANTED

EARN \$250
per week or more

WE NEED ADVERTISING Telephone Salesmen & Saleswomen EXPERIENCED or WE WILL TRAIN Must speak English

Apply or Phone
695-4456
MR. LESTER
Suite 915 - 350 5th Avenue
N. Y. C.

REAL ESTATE

HIGHLAND PARK, Modern Brick
2 Family, finished basement, large yard, gas heat, A-1 area — \$25,000, AP 7-5521.

IN HIGHLAND PARK
1 family solid brick 7 room house detached. 3 bedrms, 1 1/2 baths, newly installed gas hot water boiler, brass pipes, fin. basement with built in bar, 1 car garage. In beautiful tree lined residential area. Tel. 212-MI 7-5835.

H. W. MALE

MEN—GUARDS full and part time immediate employment Peekskill - Ossining area steady all year round no exp and no agency fee apply in person 9 AM - 5 PM or call collect 914 - 452-2450 — Interstate Security Service 62 Market St. Poughkeepsie N. Y.

WOMEN work near home, will train light factory work 7 AM to 3:30 PM and 3:30 PM to Midnight. Premium pay for eve shifts — Cosmetic Firm — air conditioned. Liberal benefits, near 241 St. Subway

NICE PAK PRODUCTS INC.
150 North McQuesten Pkwy.
Mt. Vernon, N.Y.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

THE TOWNHOUSE — 860 Arnold Ave. Point Pleasant, N.J. A new resident hotel for those over 65. Maid service & 3 meals daily (201) 899-0575, or write: 3601 Herberstville Rd. Point Pleasant, N.J.

GENERAL COLLISION & INSURANCE WORK
412 90th Street Brooklyn
Bet. 4th and 5th Aves.
Expert fast clean work — Call TE 9-0161 — ask for JOE SCIOSCIA.

RAD'S MOVERS
2 MEN and VAN
REASONABLE RATES
LOCAL MOVERS
Call 649-1004

TRUCKING on Contract Basis — \$250 to \$300 per week Manhattan and L.I. City only. Same day service. WILLIAM BURKE TRUCKING CO. 507 W 52nd Street N.Y.C. — LT 1-7458

DWAN AUTO BODY INC. Reliable expert repairs on collision damage body & fenders, painting, estimates for insurance. Open 5 1/2 days a week 1404 Blondell Ave. TA 3-8755 or TA 3-8003 — ask for Frank Toscano.

EXP OPERATORS ON DRESSES

Steady, nice working conditions, Work near Home

BARON DRESS
402 5th Ave Bklyn, Tel. 768-5206

DARBININKO SKAITYTOJAM
SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa- siųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

MEISTERISKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet kuris baldas. — šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400
(Tarpė 1-mos ir 2-ros gatvių)
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuose geriausios dėšos
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėšos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užėikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijsje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTIŲ - DOVANAS Į LIETUVĄ
ir įvairius USSR kraštus

nauđokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vneshpoyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Priė firmos skyrių yra krautuovės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų. Firma—skyriniai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪŠŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street HE 5-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street DI 2-4240
- BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue IN 7-6465
- BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue TX 5-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue HU 6-2818
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue PR 1-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue 365-6780
- FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue 365-6740
- HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave. 249-6216
- JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street HE 5-6369
- LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue DU 5-6550
- NEWARK, N.J. — 250 Market Street MI 2-2452
- NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue OR 4-1540
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue PO 9-4507
- RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue 381-8997
- ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue 232-2942
- SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway AN 8-1120
- SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue CL 7-6320
- SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street 475-9746
- TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue EX 2-0306
- UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street RE 2-7476

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Sv. Jurgio lietuvių parapijoje 40 val. atleidai vyks ši sekmadienį, pirmadienį ir antradienį, spalio 20, 21, 22. Pamaldos ir pamokslas 7:30 val. vak. Pamokslus sakys tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

Aušros Vartų parapijos tradiciniai metiniai pietūs bus spalio 20, sekmadienį, 1 val. parapijos salėje. Pietų rengimo komitetas ir parapijos klebonas kviečia visus parapičius ir parapijos rėmėjus atsilankyti.

Kun. Jurgis Gurinkas nuo spalio 12 paskirtas Aušros Vartų parapijos klebonu. Iki šiol jis buvo tos parapijos administratorius. Šioje parapijoje jis išbuvo kunigu 27 metus. Iš Lietuvos išvykęs 1940 metais, 1941 atvyko Amerikon ir tuoj sustojo Aušros Vartų parapijoje.

Audronė -Meilė Butvydaitė-Butvay spalio 15 išskrido į Paryžių tarnybos reikalais. Ji tar nauja J. P. Steven bendrovėje, vadovaudama madų ir skelbimo skyriui. Į Paryžių suvažiuoja iš viso pasaulio įvairių madų kūrėjai, bus demonstruojamos naujos mados. Audronė Butvydaitė demonstruos pačios sukurtas rudens spalvas.

Spyros P. Skouras, vienas iš stambiausių 20th Century Fox filmų bendrovės savininkų, spalio 14 Waldorf-Astoria viešbuty, New Yorke, sukvieta vakarienių įvairių tautybių spaudos ir radijo atstovus bei tautinius komitetus Nixon-Agnew rinkiminei kampanijai palaikyti. Dalyviai atstovavo 37 skirtingoms tautybėms. Lietuvių dalyvavo virš 20 asmenų. Darbininkui atstovavo Kornelijus Bučmīs, O.F.M. Tarp eilės kalbėtojų Spiro T. Agnew padėkojo emigrantams už įnašą į Amerikos pažangą, o taip pat pasidžiaugė, kad Amerika esąs vienintelis kraštas, kur demokratinėje laisvėje suteikiamos tokios iškilimo galimybės — juk tiek jis pats, tiek demokratų kandidatas į viceprezidentus esą pirmos kartos amerikiečiai, gimę iš Europos emigrantų.

Laikrodininkas specialistas, lietuvis, išmokęs šio amato Šveicarijoje, taiso įvairių rūšių ir firmų laikrodžius. Darbas atliekamas naujaisiais metodais ir pačiom naujaisiom priemonėm. Sureguliuojamas veltui. Pasiteiraukit prieš perkdami naujus ir apsaugokit nuo nesąžiningų pardavėjų. Adresas: John Pašukonio knygynas, 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. (Woodhaven Blvd. stotis). Darbo val. nuo 9 ryto iki 6 v.v. Tel. HI 1-7747.

Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo programos vedėjas, išrinktas New Yorko lietuvių komiteto už Nixon-Agnew pirmininku.

Lietuvos Laisvės Komiteto patalpose spalio 4 įvyko neoficiali lietuvių politinės veiklos vadovų konferencija, sušaukta Lietuvos diplomatijos šefo S. Lozoraičio New Yorko lankymosi proga. Dalyvavo min. St. Lozoraitis, Lietuvos pasiuntinys Vatikane sekretorius S. Lozoraitis, Jr., gen. konsulas Anicetas Simutis, Vliko valdyba ir Lietuvos Laisvės Komiteto nariai. Susirinkimą pradėjo trumpu pasveikinimu abiejų komitetų pirmininkai — V. Sidzikauskas ir dr. J. K. Valiūnas. Min. Lozoraitis apgailestavo, kad laisvojo pasaulio lietuviai, diskutuodami santykių su pavergtaisiais lietuviams klausimus, dažnai perštriai išsireiškia ir dėl to kyla nereikalingų nesutarimų mūsų visuomenėje. St. Lozoraičio nuomone, pats svarbiausias mūsų vadovaujančių veiksmų uždavinys yra efektinga informacija apie Lietuvą svetimiesiems. Tai esą svarbiau, negu diplomatinių notų rašymas.

Brooklyno pranciškonų vienuolyne šią savaitę vyksta kolektyvų, kurias veda kun. dr. J. Vaišnora, MIC.

ALRK Federacijos New Yorko — New Jersey apskritis spalio 27 d. 12 v. tuoj po sumos rengia Kristaus Valdovo šventės minėjimą Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56 Rd., Maspeth, N. H. Programoje — dr. Domo Jasaičio paskaita ir muzikinė dalis. Visi kviečiami minėjime dalyvauti.

Juozas Porojus kuriam laikui paguldytas Jewish Chronic Disease ligoninėje, East 49 St. ir Ruthland Rd., Flatbush, Brooklyne. Draugai ir pažįstami prašomi ligonį aplankyti.

Pranešame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. spalio mėn. 15 d. 5:30 ryto staiga atsiskyrė su šiuo pasauliu mano mylimas vyras ir nepamainomas tėvas

Česlovas Daukantas

sulaukęs 59 m. amžiaus.

Nuliūdusi žmona Aleksandra sūnūs Jurgis ir Ričardas dukterys Inga ir Daina

Toronto Priskėlimo parapijos mišrus choras ir studentų choras koncerto metu Toronto su dirigentu kun. B. Jurksu. Studentų choras šį savaitgalį atvažiuoja į New Yorką ir koncertuoja Darbininko metiniame koncerte.

N. Y. Lietuvių Gydytojų dros susirinkimas bus spalio 26 d. 6 v.v. gydytojo Pov. Legecko namuose, 85-19 164 St. Jamaicoje. Dienotvarkėje numatyta pirmininko dr. V. Avizonio žodis ir apyskaitinis pranešimas apie dr. A. Budreckio išleistą knygą anglų kalba. Knygos išleidimą rėmė draugija. Kalbės ir pats knygos autorius, dr. A. Narvydas skaitys paskaitą apie paplitusią modernią narkomaniją.

ELIZABETH, N.J. Bendruomenės žinios

Elizabetho lietuvių visuomenėje pradeda įeiti madon metinis — kaukių balius. Ir pamažu jis darosi vis populiariausias turbūt dėl to, kad ši pramoga yra skirtinga nuo įprastinių pobūvių. Tai lyg naujo vėjo puštelėjimas į blankią mūsų kasdienybę.

Tad ir šiais metais spalio 26 šeštadienį, 7 v.v. Liet. Laisvės Salėje, 269 Second Street, Elizabetho L. B. Apylinkė rengia išpūdingą kaukių balių. Praeityje matėme gana įdomių kaukių, atvykusių iš arčiau ir toliau, net iš Philadelphiajos, daugiausia lietuvių jaunimo.

Įdomiausias kaukės bus premijuojamos. Programą išpildys populiarų kūrinių dainininkė Violeta Bendžiūtė iš Philadelphiajos. Salė bus skoningai išpuošta Audronės Bartytės. Sokiam gros populiarus orkestras. Bendruomenė laukia gausaus tautiečių antplūdžio.

Apreiškimo parapijos choras spalio 20 d. po 11 val. mišių kviečia visus choristus dalyvauti choro susirinkime. Vargonininkas — muzikas Algirdas Kačanauskas kviečia naujus narius stoti į chorą. Repeticións vyksta kiekvieną sekmadienį po 11 val. mišių. Dabar mokomasi naujų lietuviškų mišių.

David Rockefeller ir ponis rugsėjo 24 suruošė vaišes New Yorko reziduojančių svetimų valstybių konsulų garbei The Chase Manhattan Bank priėmimo salėje. Be konsulų dar dalyvavo įvairių bankų prezidentai ir finansinių institucijų vadovai. Vaišėse taigai dalyvavo Lietuvos ir Estijos generaliniai konsulai Anicetas Simutis ir Ernst Jaakson su žmonomis.

New Yorko Lietuvių vyrų choras, iki šiol savo repeticións rengęs Lietuvių Atletų Klube, nuo spalio 1 persikėlė į P. Bručo "White Horse" patalpas, 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven. Atletų Klubui patalpomis choras naudojosi nuo pat pirmųjų choro dienų. Choras nuširdžiai dėkoja Liet. Atletų Klubui vadovybei už parodytą nuširdumą ir sudarytas sąlygas šio choro darbu.

Repeticións naujose patalpose vyksta 7:30 v.v. antradieniais tenorams ir trečiadieniais — bosams. Chorui vadovauja muz. Vytautas Strolia.

Zenonas Jurys, vienas iš pirmųjų šio choro dalyvių, negalėjęs praeitą sezoną lankyti choro, vėl sugrįžo į choro eiles. Laukiama ir kitų buvusių choro narių. Be to, labai kviečiami visų balsų nauji choristai. Choro dalyvis Petras Nekrošius nuo rudens apsigyveno Hartforde ir ten įsijungė į muz. Petraičio vadovaujamą chorą.

Visi kviečiami šeštadienį, spalio 19, į Darbininko koncertą, kurio programą atliks lietuvių studentų choras iš Toronto.

CAMBRIDGE, MASS.

Vatikano II susirinkime nutarė, kad bažnyčios ir parapijos tvarkyme turi dalyvauti ir parapičiai. Remdamasis šiuo nutarimu, Bostono kardinolas įsakė tokias tarybas sudaryti spalio mėnesį.

Spalio 8 d. Marijos Nekalto Prasiždėjimo parapijos salėje buvo sušauktas parapičių susirinkimas. Kleb. kun. S. Saulėnas visus supažindino su parapijos tarybos paskirtimi. Susirinkimas išrinko tarybos vicepirmininku Kastaną Samalį, sekretore bei išdininke — Arlene Palaima ir įgaliojo 4 parapičius — A. Pastelis, Josephine Tasonis, S. Martisauskas ir Leo Shakalis — pakviesti sutinkančius dirbti penkiose komisijose. Kitas parapijos susirinkimas bus spalio 22 d. 8 v.v.

Kun. Jonui Klimui spalio 27 rengia priimtuves. Jis čia vėkara yra nuo spalio 3 d. Priimtųjų vaišes pradėdamos 3 v. popiet. Vaišių metu bus ir meninė programa.

Kun. Bronius Jurksas, Toronto Priskėlimo parapijos studentų choro dirigentas. Choras šį savaitgalį koncertuoja Darbininko vakare.

BOSTONO ŽINIOS

Bostono liuanistinė mokykla mokslo reikalams įsigijo skaidrių. Reikalingas projektorius. Jei kas turėtų atliekamą ir galėtų perleisti mūsų mokyklai, prašome pranešti tėvų komitetui — I. Nenortienei, tel. 825-1832.

Mokyklos pobūvis jau artėja. Lapkričio 16 prašome visus Bostono ir apylinkių lietuvius atsilankyti į šią puotą. Tikrai pamatysite, dar ko neregėjote. Gardžią vakarienę gamins p. Venckai. Bus įėjimo bilietai loterija ir kiti laimėjimai.

Nežiūrint, kad šiais metais yra nemaža parengimų, kviečiami visi atsilankyti ir paremti liuanistinės mokyklos išlaidoms.

Taip pat komitetas praneša, kad N. Metų sutikimas įvyks Charter House, Cambridge, Mass.

Balfo vakaras, nors ir buvo labai reklamuotas, bet sutraukė labai mažai publikos — be programos dalyvių ir šeiminių atsilankė tik 93 žmonės. Programą pravedė skyriaus pirmin. Antanas Andriulionis, labėjo naujasis Balfo reikalų vedėjas kun. P. Geisčiūnas, baleto šoko Danutė Lukauskaitė iš Kanados. Po programos buvo vaišės ir šokiai.

Lietuvių Fondo kvotą Bostonas jau užpildė — įnešė jau 20,000 dol. Paskutinėje Bostono šimtininkai buvo: Motiejus ir Ona Mockapetrai, Jonas F. Mockevičius iš Cambridge, Mass., Juozas ir Antanas Liutkoniai ir Česlovas ir Laima Kiliuliai. Ant. ir Ona Andriulioniai ir Juozas Bakšys užbaigė šimtinėmis Bostono kvotą. Dabar Bostono yra 111 Lietuvių Fondo narių. Nors Bostono kvota ir užpildyta, bet aukos bus renkamos ir toliau. Šiomet Lietuvių Fondas nori pasiekti pusės milijono dol. Kultūros reikalams šiemet iš Fondo procentų bus paskirta 25,000 dol.

Marytė Grinkevičiūtė, kurios balsą Bostono ir apylinkių lietuviams girdėdavo per eilę metų iš Lietuvių radio valandos kiekvieną sekmadienį 10 val. ryto, spalio 5 ištekojo už Victorio Alberto Lospenato, Jr. Marytė atvyko į Ameriką su motina ir broliu, o tėvas liko Lietuvoje. Prieš porą metų po didelių var-

gų Grinkevičienė atsikvietė ir vyrą iš Lietuvos. Grinkevičius gimęs Amerikoje ir yra Amerikos pilietis, bet jo išvykimui buvo daroma daug kliūčių. Bostono Marytė užaugo ir baigė pradžios ir mokytojų kolegijos mokslus. Dabar yra mokytoja.

Baltų draugija Bostone pradeda tryliktuosius veiklos metus — tryliktąją koncertų seriją. Kasmet būna trys koncertai, kurių programą atlieka kurios nors vienos tautos menininkai. Iš lietuvių per eilę metų yra koncertavę visi žymesnieji menininkai. Šių metų sezoną pradeda estė Ive Patrason, dainininkė. Dainavimo ji mokėsi Kanadoje, Julliard muzikos mokykloje New Yorke, dainavo Helsinky, Suomijos tautinėje operoje, kur porą metų buvo pagrindinis sopranas. Jos koncertas bus spalio 25 d. 8:30 v.v. Jordan Hall. Gruodžio 4 bus latvio pianisto Arthur Ozolins koncertas. Jis dar jaunas vyras, gimęs Vokietijoje, muzikos mokslus baigęs Kanadoje, Toronte. Ten koncertavo su simfoniniu orkestru. Lietuvių koncertas bus kovo 14. Dainuos Daiva Mongirdaitė.

PADEKA

Š. m. rugsėjo mėn. 23 mirė mano mylima žmona **Valentina Mrozinskienė-Misiūnaitė**.

Dėkoju visiem giminėm, artimiesiems, bičiuliam, pažįstamiems už pagalbą, palaugą; visiem, kurie ją lankė ligoninėje jos ilgos ligos metu ir teikė visokeriopus patarnavimus. Dėkoju visiem muzikam, pareiškusiem man užuojautą laiškais ir per spaudą.

Dėkoju visiem už užprašytas mišias, gėles atsiųstas prie velionės karsto, dalyvavimą pamaldose, palydėjusiems į kapus.

Dėkoju Marytei Šalinskienėi, šermininės koplyčios savininkei, už malonų patarnavimą. Dėkoju Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Gurinskui, kun. A. Kardui už rožančiaus sukalbėjimą, atlaikytas pamaldas ir kitus religinius patarnavimus. Ypatinga padėka priklauso Vytautui Kidoliui, kuris padarė lietuviškais motyvais kryžių ir jį pastatė ant jos kapo. Dar kartą visiem nuoširdus ačiū.

Aleksas Mrozinskas

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 11227
Tel. 894-4188

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Toronto, Kanada
JAUNIMO CHORAS
dainuoja

DARBININKO METINIAME KONCERTE

1968 spalio 19, šeštadienį, 7:30
ST. MATTHIAS SALEJ

58-15 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.

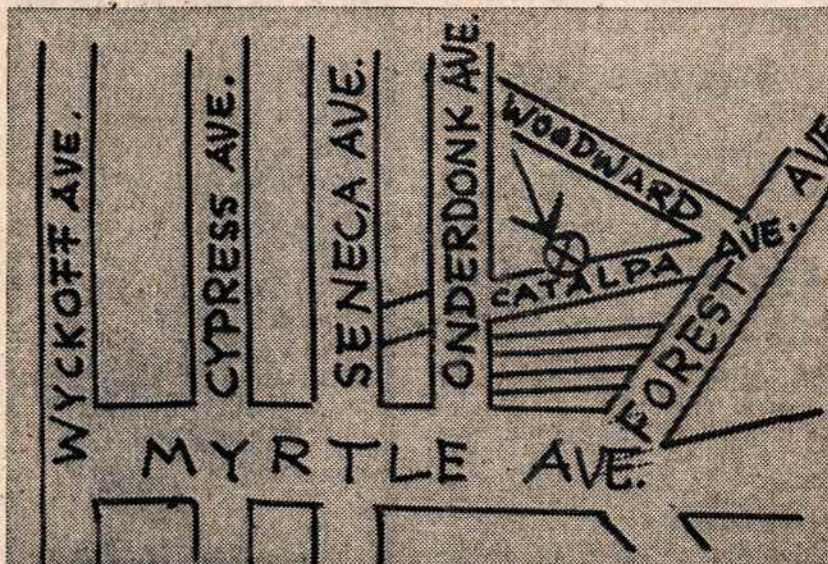
Chorui vadovauja: **Kun. BRONIUS JURKSAS**

PROGRAMOJE: lietuvių kompozitorių ir liaudies dainos.

- Įėjimo auka: 3 dol.; rezervuotos 4 dol.; studentams 2 dol.
- Pradžia 7:30 val. vakaro
- Veiks Darbininko Spaudos kioskas.
- Šokiams gros Gutauskų orkestras ir Dudučio kapela jaunimui.
- Veiks pilnas bufetas su užkandžiais bei gėrimais.

Kviečiami visi atsilankyti, pagerbti dainuojantį jaunimą, atvykusį iš Kanados ir palaikyti lietuviškos spaudos darbus.

Kaip nuvažiuoti į Darbininko vakarą

Planas, kaip nuvažiuoti į DARBININKO vakarą. Salė yra Catalpa Ave. Geriausiai išlipti Myrtle Wyckoff stotyje, eiti Myrtle Ave. iki Ounderdonk Ave. ir pasukti į kairę, kur bus Catalpa Ave. Metropolitan linija važiuojant, galima išlipti Seneca arba Forest Ave. Autobusai eina iš Woodhaveno ir Richmond Hill, sustoja arti salės, Myrtle ir Ounderdonk Ave.